

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 17
Balandžio - April 27, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

VIENUS GRAŽINA, KITUS IŠVEŽA

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

GRĮŽO A. JANULIS

1983 liepos 27 Anastazas Janulis iš Baraševos lagerio etapu buvo išvežtas į Permės persiuntimo punktą, iš kur, apiforminus dokumentus, liepos 29 buvo leista jam grįžti į Lietuvą.

Grįžęs į Lietuvą, A. Janulis apsisusto anksčiau gyventojame vietoje Kaišiadoryse. Rugsėjo 2, nuėjęs į Kaišiadorių raj. Pasų skyrių registruotis, Pasų stalo tarnautojas, matyt, iš anksto informuotas apie būsimą Janulio apsilankymą, nusiuntė jį pas vedėją, o ši — į kriminalinės paieškos vyr. inspektoriaus kabinetą.

Ar imsis pagrindinio darbo?

Sutvarkęs dokumentus, vyr. inspektorius atvirai pareiškė, kad A. Janulis būsias stebimas, ir davė suprasti, kad nuo jo paties elgesio priklausys, ar jam bus uždėta administracinė priežiūra.

Pasibaigus pokalbiui su inspektoriu, A. Janulį pas save pasikvietė saugumo viršininkas. Kabinete su juo buvo dar vienas čekistas. Į primygtinai kartojamą klausimą, ar imsis ir toliau pagrindinio darbo, A. Janulis paaiškino, kad tiek tardyme, tiek teisme į šį klausimą atsakęs, jog visada elgsis pagal savo sąžinę ir įsitikinimus, tą patį gali pakartoti ir šiandien, sugrįžęs iš lagerio.

Saugumo viršininkas panoro įtikinti A. Janulį, kad dėl blogų valstybės ir Bažnyčios santykių esą kalti kunigai ekstremistai; kunigus — Alfonso Svarinską ir Sigitą Tamkevičių — bandė apkaltinti antitarybinių pamokslų sakymu.

Žiaurios laidotuvės

Į bandymą "LKBK" ir kitus pogrindžio leidinius apšaukti šmeižikiškais A. Janulis pateikė eilę konkrečių faktų, kurių liudininku pats buvęs. Pasakojo, kad pats dalyvavęs Kalvių klebono kun. Z. Neciunsko laidotuvėse ir savo akimis matęs, kaip karstas su velionio kunigo palaikais buvo vežamas iš Kalvių į velionio gimtinės parapijos kapines. Kaišiadorių raj. vykdomojo komiteto pareigūnų įsakymu vietiniai pareigūnai iš prieš šventorių esančios aikštės nuvarė net tris karstus vežti paruoštus — papuoštus sunkvežimius.

Vieną nuvarius, tikintieji, kol bažnyčioje vyko pamaldos, parūpindavo kitą... Po pamaldų paaiškėjo, kad nėra su kuo vežti karstą. Nesant kitos išeities, karstą teko vežti kun. A. Svarinskio lengvosios mašinos bagažinėje...

Vaidas buvo stulbinantis... Akivaizdžią diskriminaciją, piktingumą ne tik tikinčiuosius, matė žmonės net trijų rajonų, per kurių teritoriją teko važiuoti į numatytas kapines.

Priminė praeitį

Saugumo viršininkas bandė pateisinti įvykį, pavadindamas jį smulkniu nesupratimu, vietinių organų persistengimu, tvirtino, kad kažkas už tai buvo nubaustas...

Pokalbiui einant į pabaigą, čekistas įrodinėjo, kad Lietuva sovietiniais laikais yra labai daug pasiekusi, kad tikintiesiems pakankamai išleidžiama religinės literatūros ir panašiai, ir žmonės džiaugiasi laisvu prisijungimu prie Sąjungos. A. Janu-

lis priminė, kad ir šioj srityj jis yra gyvas liudininkas ir yra patyręs, kaip tada buvo balsuojama, priminė deportacijas...

Faktų falsifikacija

Matydamas, kad pokalbis nesiriša, saugumietis pasiteiravo, kaip A. Janulis žiūri į spaudoje publikuojamus straipsnius apie nuteistuosius, pvz. apie kun. A. Svarinską. A. Janulis atsakė, jog į straipsnius apie kitus žiūrįs taip, kaip ir į straipsnį apie save, paskelbtą jį nuteisus, tai yra kaip grubią falsifikaciją faktų, stengimasi kuo labiau apšmeižti ir apjuodinti išgalvotais, nebūtais dalykais.

Atsisveikindami saugumiečiai išreiškė viltį, kad šis pokalbis nebūsias paskutinis. A. Janulis savo ruožtu taip pat išreiškė viltį, kad jam neteks su jais pyktis dėl bereikalingų iškvietinėjimų.

JADVYGOS BIELIAUSKIENĖS KALBA

1983 gegužės 16 d. 10 val. Vilniaus aukščiausioje teisme buvo pradėta nagrinėti Garliavos gyventojos Jadvygos Bieliauskienės byla. J. Bieliauskienė kaltinama parašų rinkimu po pareiškimu KP CK pirmajam sekretoriui Petriui Griškevičiui.

dėl tikinčio jaunimo persekiojimo, bendradarbiavimu "LKBK", vaikų būrimu į ratelius bei organizavimu nacionalistinio turinio vaidinimų.

Beveik visi teisme liudininkais dalyvavę vaikai ir jauni žmonės J. Bieliauskienei charakterizavo kaip labai gerą, aukštą moralės tikinčią moterį. Garliavos I-os vid. mokyklos direktorius Nausėdas savo parodymuose liudijo, kad J. Bieliauskiene nepažįsta, bet jau nuo 1979 pastebėjęs, jog vadovaujamoje mokykloje būriuojasi ne vienos klasės, t.y. įvairaus amžiaus mokiniai.

Buvo gauta žinių, kad tikintys mokiniai renkasi kartu atšvesti gimtadienius; priimtas nutarimas, kad tokiuose suėjimuose privalo dalyvauti vienas iš pedagogų. Direktorius paminėjo, kaip iš komjaunimo išstojo mokiniai — Gluoksniai ir Artūras Stepokovas. Nemažai dėmesio savo kalboje jis skyrė Mindaugui Babonui, pasakojo, kaip Mindaugas savo mokykliniuose rašiniuose Dievą buvo pradėjęs rašyti didžiąja raide, o į mokytojų perspėjimus, kad tai yra bendrinis žodis ir jį reikia rašyti mažąja raide, atsakęs: "Jūs tai gal ir bendrinis žodis, o man tikrinis". Kalbėjo, kaip M. Babo-

NIJOLĖS SADŪNAITĖS PRISIMINIMAI

Tavo gailėstingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas
(Ps. 22, 6)

14

NUOTYKIS SU FOTOGRAFIMU

(Pokalbis su ateizmo lektore)

Nutarė išbandyti kitą variantą. Iškvietė aukštosios mokyklos marksizmo-leninizmo dėstytoją, kad ji įrodytų mano pažiūrų klaidingumą. Paliko mudvi čekistas kabinetė dviese, kad gautųsi nuoširdesnis pokalbis.

Beveik vienmetė su manimi. Ji labai nustebo, mane pamatė. Nesitikejo, kad aš būsiu linksma ir su ja visai nuoširdi. Pradėjome kalbėtis.

Greit įsitikinau, kad ji neturi elementariausio supratimo apie tikėjimą, ir jai pasakiau: "Dovanokite už atvirumą, bet pas mus Lietuvoje 6-7 metų vaikai, kurie eina pirmos komunistų, turi kur kas daugiau žinių apie tikėjimą, nei jūs, dėstanti studentams ateizmą. Kaip galima neigti ir kovoti su tuo, ko nepažįsti?"

Ji greit sutiko, kad neturi žinių, neskaitytė net Evangelijos. Susidomėjo mano pasakojimu apie maldos galybę ir Dievo gailėstingumą žmonėms. Po to

no rašinių apie taiką reikėjo net perduoti atitinkamoms instancijoms.

Teisėjui paklausus, kas vaikams darė tokį poveikį, direktorius atsakė, kad, jo manymu, buvęs Garliavos vikaras kun. Vaclovas Stakėnas.

susimąčiusi pasakė: "Aš negaliu patikėti, kad už religijos praktikumą būtų žmonės baudžiami."

"Gaila, atsakiau jai,—kad jūs negalite susipažinti su mano bylos archyvu, kuris yra Vilniaus KGB rūmuose. Ten, per 10 mėn., kol mane tardė, čekistai patikrino beveik visus trijų "LKB Kronikos" numerius, rastų pas mane kratos metu, už tikėjimo praktikumą nukentėjusiųjų faktus ir nerado nė vieno neteisingo. Jūs to negalite gauti susipažinimui, bet to nė nereikia. Galite tuo įsitikinti pati."

Ji nustebusi paklausė: "Kaip?" "Labai paprastai, — paaiškinau jai, — tik nueikite į Saransko cerkvę pasimelsti, tarsi būtumėte tikinti, ir pamatysite, kad netrukus su triukšmu išlėksite iš darbo." Ji kiek pamąčiusi atsakė, kad tikrai taip būtų.

Ir ta tema mes jau nebekalbėjome.

Bet čia netrukus įeina čekistai, kurie tikrai mūsų pokalbio klausėsi, ir liepia mums pokalbį baigti. Dėstytoja prašo, kad jai leistų su manimi kitą dieną dar pasikalbėti. Čekistai jai griežtai atsako: "Negalima. Ne jūs ją, o ji jus perauklėjo..." Ir daugiau jos nebemačiau, tik maldoje ją ir jos dukrelę prisimenu, nes ji spėjo šį tą apie save papasakoti.

(Dar viena staigmena)

Saransko KGB manęs laukė dar viena staigmena. Mudvi su Galina patalpino geroje, šviesioje kameroje, ne rūsyje, o III-čiame aukšte, kur per langą matydavome medžių viršūnes. Kad būtų patogiau miegoti ant plaučių medinių suolų, atstojančių lovas, mudvime išdavė net po 2 naujutėliaučius čiužinius, siūlė dar ir po trečią, tik atsisakėme.

Be visų šitų privilegijų, mus labai gerai maitino. Kai konclageryje per mėnesį galima tik už 5 rub. pirkti maisto produktų, tai Saransko KGB leido nors už 30 rub. ar daugiau, žinoma, iš mūsų uždirbtų pinigų. Kareiviai iš parduotuvių atnešdavo šviežio pieno, grietinės, sūrio, sviesto, tai, ką gaudavo. Apie tokius gardumynus konclageryje nė nesapnuodavome. Maitino mudvi vos ne kaip prezidentą.

Su Galina juokėmės: "Šv. Velykos nebetoli, sovietai mėšos neturi, štai ir ruošia mus į mėšos kombinatą..." Pasivaikščioti į kalėjimo kiemėlį išvesdavo mūsų pageidaujama laiku, kai saulėtė šypsodavos, ir ne pusvalandžiui, o 3 val., tik izoliatoriaus viršininkas prašė apie tai niekam nepasakoti... Nepažadėjome.

Po pasikalbėjimo su ateizmu dėstytoja manęs tardyti - "perauklėti" beveik nebekviesdavo.

(Ėmė rimtai gydyti)

Būdama konclageryje, įsisirgau: vargino piktas kosulys, temperatūra 37,4 laipsnio ir daugiau. Porą mėnesių mane gydė konclagerio ligoninėje, kur maistas labai prastas, tik kad dirbti nereikia. Saranske ėmė mane labai rimtai gydyti. Nuvežė į polikliniką sveikatos patikrinimui. Po to kas dieną felčerė išduodavo užsienietišku vaistų, prieš miegą statydavo taures ar garstyčių lapelius. Dirbti nereikėjo, dienos metu skaitėme iš KGB bibliotekos gautas knygas. Kameros langas

(nukelta į 2 psl.)

Ketvirtadienio ir penktadienio bingo grupių darbuotojai ir jų svečiai Kultūros Židiny balandžio 14 įvykusiame pobūvyje. Bingo darbuotojų grupės jau 14 metų dirba pranciškonų ir Kultūros Židinio labui. Nuotr. L. Tamošaitis

ŠVENTĖS ATGARSIAI ITALIJOJE

Vienas plačiausiai skaitomų Romos dienraščių "Il Tempo" balandžio pradžioje vėl atspausdino gražią lietuvišką jaunimo nuotrauką: joje vaizduojamas rateliu šokančios, linksmi besišypsančios, tautiniais drabužiais pasipuošusios aštuonios jaunos lietuvaitės.

Grakščios mergaitės, rašo Romos dienraštis, priklauso prie Liudo Sagio v a d o v a u j a m o garsiojo "Grandinėlės" ansamblio Clevelande, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Šios mergaitės, drauge su kitais ansamblio nariais, kovo mėnesio pradžioje buvo atvykusios į Romą dalyvauti Lietuvos globėjo šv. Kazimiero jubiliejinėse iškilmėse.

Simpatingosios merginos, rašo laikraštis, šia proga aplankė ir dienraščio "Il Tempo" redakciją, čia improvizuodamos pavasariu dvelkiančią vieno lietuvių liaudies šokio choreografiją. Pažymėtina, kad dienraštis "Il Tempo" jau anksčiau buvo ap-

rašęs "Grandinėlės" ansamblio narių apsilankymą redakcijoje.

Lietuviškąjį jaunimą vienam iš laikraščio atsakingųjų redaktorių pristatė Lietuvos atstovas Vatikane Stasys Lozoraitis junioras, kuris šia proga pain-

AUŠROS ŠIMTMEČIO ROMANO PREMIJA VYTAUTUI ALANTUI

Aušros šimtmečiui atžymėti Dirvos savaitraštis buvo paskelbęs romano konkursą. Rankraščiuose gauti šeši romanai.

Vertinimo komisija buvo sudaryta Clevelande: pirm. Balys Auginas, Vacys Kavaliūnas ir Aleksas Laikūnas. Komisija balsų dauguma balandžio 10 nutarė pirmuotai romaną "Aušra Paliūnuose". Atidarius voką, paaiškėjo, kad autorius yra Vytautas Alantas. Jam ir paskirta 2,500 dol. premija.

formavo redakciją apie dabartinę Lietuvos padėtį, papasakojo apie lietuvių tautos vedamą kovą už laisvę.

Redaktorių, iš savo pusės, išreiškė laikraščio palankumą lietuvių tautai, pažadėdamas ir toliau informuoti italų visuomenę apie dabartinę jos sunkią padėtį ir laisvės siekius. (K.L.)

Sov. S-ga planuoja dar šiais metais pastatyti geležinkelio liniją, jungiančią Jakutijos geležies ir aukso kasyklas su Baidal-Amur pagrindine geležinkelio linija.

JAV kongresas priėmė neįpareigojančią rezoliuciją, draudžiančią CIA delioti minas Nikaragvos uostuose ir naudoti tam reikalui lėšas.

Rytų vokiečių Kristin Beck, gavusi leidimą studijuoti Kabulo universitete dari ir puštu tarbes, Afganistano partizanų padedama, per kalnus pasiekė Pakistaną ir pareiškė skrendanti į Vakarų Vokietiją ir prašysianti ten politinės globos.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Tarp 1983 metais pavergtoje Lietuvoje išleistų vertingų knygų yra ir tikrai vertinga studijinė lyginamosios literatūros istorijos knyga — „Lietuvių literatūra ir pasaulinės literatūros procesas“. Veikalą parašė vienas žymiausių dabartinės Lietuvos literatūros kritikų — filologijos daktaras Vytautas Kubilius. Autorius pastebi, kad pati Lietuvos geografinė padėtis buvo palanki svetimų literatūrų poveikiams. Knygoje įdomiai ir išsamiai komentuojamas romantizmo (ypač lenkų romantizmo), vokiečių

ekspresionizmo, Skandinavų impresionizmo, rusų misticizmo poveikis lietuvių literatūrai. Iš atskirų rašytojų, ilgiau sustojama ties W. Goethės, A. Dantės, Bodlero, Maupassano, Whitmano, V. Scoto poveikiu lietuvių literatūrai. Ypatingas vaidmuo skiriamas lietuvių kilmės rašytojui Oskarui Milašui, rašiusiam prancūziškai ir norėjusiam lietuvių literatūrą iškelti į pasaulinę reikšmę. Milašiaus poezijoje Lietuvos nostalgija virsta prarasto rojus poezija. Stiprius prisilietimai prie Lietuvos kultūros rodo ir vokiečio Johannes Bobrovskio kūryba. Tarybinei santvarkai duoklė V. Kubilius atiduoda, teigdamas, kad lietuvių literatūra šiame laikotarpyje taip esanti pakilusi, kad iš kitų tautų gali ne tik imti, bet ir joms duoti. Gal ir ne su visais V. Kubiliaus teigimais galima sutikti, bet pats rimtas mėginimas mokslininkai nušviesti pasaulinės literatūros srovių ir krypčių kelią į Lietuvą yra labai įdomus ir vertingas. Knyga turi 472 psl. Jos išleista 10,000 egz.

— Prie vertingų knygų skirtina ir Antano Jonyno apžvalginė knyga „Lietuvių folkloristika iki devyniolikto amžiaus“. Knygoje, turinčioje 370 psl., apžvelgiamas lietuvių tautosakos rinkimas, tautosakos rinkinių išspausdinimas, moksliniai tautosakos nagrinėjimai.

Kovo mėnesį pavergtoje Lietuvoje minima Petro Cvirkos 75-erių metų gimimo sukaktis. Ta proga visa tenykštė spauda

linksniuoja P. Cvirkos vardą, vadina jį lietuvių literatūros klasiku. Tikra tiesa, kad P. Cvirką turėjo beletristo talentą, tačiau išskirtinė pagarba jam teikiama, ypač ta gausybė smilkalų skleidžiama jo garbei ne tiek už išliekančias literatūros vertybes, kiek už tą Cvirkos talpą okupantam, parodytą pirmosios bolševikų okupacijos metu ir tuoj bolševikams vėl į Lietuvą sugrįžus. Drįstama skelbti, kad P. Cvirką pirmas iškėlė lietuvių literatūrą į pasaulinės literatūros aukštumas. Plačios apimties P. Cvirkos gyvenimo, veiklos ir kūrybos paroda surengta Vilniaus valstybinėje bibliotekoje. Parodoje surinktos visos bet kada išleistos P. Cvirkos knygos, jo kūrinių vertimai į kitas kalbas, taip pat įvairių autorių raštai apie P. Cvirką. Iš parodos patiriame, kad anksčiau P. Cvirkos raštų buvo išleista 13 tomų, paskui — 8 tomai, vėl 5 tomai, o dabar leidžiama nauja Raštų serija, kurios jau išėjo du tomai. P. Cvirkos garbei susukti net keli dokumentiniai filmai. Minėjimai rengiami visoje Lietuvoje. Taigi garbinimų ir smilkalų gausu. Bet ar smilkalų dėmai nutrins nuo P. Cvirkos paveiklo tautos išdaviko dėmę?

Apngintos trys muzikinės disertacijos. „Kultūros barai“ (1984 m. Nr. 1) paskelbė, kad Lietuvos valstybinėje konservatorijoje disertaciją tema „Džukų melodijos“ apgynė Genovaitė Četkauskaitė. Kitą muzikinę disertaciją apie Lietuvos skudučius Leningrade apgynė konservatorijos Klaipėdos fakultetų docentas Algirdas Viržonis. Trečią

ją disertaciją Lietuvos valstybinėje muzikos konservatorijoje apgynė komp. Rimantas Janėliauskas. Jo disertacija vadinasi — „Funkciniai dinamikos aspektai šiuolaikinėje lietuvių kompozitorių kūryboje“.

— Telšiuose statoma didelė stūrių gamykla. Keturių korpusų pastate jau montuojamos mašinos ir kiti technologiniai įrenginiai. Tik bėda, kad Lietuvoje pagamintų stūrių labai mažai paleidžiama į vietinę rinką. Alkana sovietinės Rusijos liaudis ir sūrius išsiveža — ne tik mėsa, sviestą ir kiaušinius...

— Vilniuje, respublikinėje bibliotekoje surengtas novelės vakaras. Jame trumpas novelės skaitė šio žanro kūrėjai: A. Baltūnas, V. Brazauskas, V. Girdzius, E. Ignatavičius, J. Mikėlinas, V. Misevičius, R. Sadauskas, S. Šaltenis, B. Vilimaitė ir dvi jaunosios novelistės — Z. Čepaitė ir J. Ivanauskaitė. Novelės vakaras jau virsta tradiciniu. Šis buvo jau devintasis iš eilės.

— Kažkodėl šiuo metu į Mažeikius atkreiptas komunistų partijos išskirtinis dėmesys. Ten pastatyti dideli kultūros namai, didelis kino teatras, skubiai statomi daugiaaukščiai gyvenamieji namai. Vasario pabaigoje Mažeikiuose buvo surengtos muzikos dienos. Koncertavo Lietuvos valstybinė filharmonija.

— Spaudoje skelbiama, kad 1983 metais Lietuvos kinai turėjo 50 milijonų lankytojų. Kino teatrai esą labai svarbus komunistinio auklėjimo veiksnys. Tai ir nenuostabu, kad Lietuvos filmų studija gamina tiek daug propagandinių filmų.

Pr. N.

Savaitės įvykiai

JAV, nuogaustaudamos, kad užsitęsęs karas tarp Irako ir Irano galys pasibaigti Irako pralaimėjimu, pasiuntė į arabų valstybes valst. departamento sekretoriaus pavaduotoją Richard W. Murphy įtikinti arabų valstybių, kad jos krizės atveju leistų JAV staigaus panaudojimo daliniam pasinaudoti tų valstybių uostais, aliejaus atsargų sandėliais, krovinių pakrovimo ir kt. kariniam veiksmam reikalingais įrengimais.

JAV armija palaipsniui pereina į naujos kovos lauko strategijos mokymą, pabrėžiantį puolimą, gilius įsiveržimus ir didelį judrumą. Ligšiolinė strategija buvo grindžiama ugnies persvara.

Kiniētis aliejaus technikas Zhang Zheggao, leisdamasis iš Kinijos konsulato Manhattane 20-to aukšto lango, nukrito ir susižeidė. Teigiama, kad ligoninė pasiprašė politinės globos.

Prezidentas Reagan pasirašė Saugumo tarybos direktyvą, įgalinančią JAV karinius dalinius ir kitas valdžios įstaigas imtis išankstinių apsaugos priemonių prieš vietinius ir tarptautinius teroristus.

Zimbabvės min. pirmininkas Robert Mugabe apkaltino R. katalikų vyskupus už jų tvirtinimą, kad vyriausybės saugumo daliniai žiauriai elgiasi su Matabelando provincijos gyventojais.

Lenkijos pagrindinės Solidarumo unijos vadai paragino lenkus rengti demonstracijas gegužės 1 ir 3.

NUOTYKIS SU FOTOGRAFIMU

(atkelta iš 1 psl.)

su vienu grotom, ir atidarydavome, kada norėjom. Oras buvo geras. Taip praėjo beveik 2 mėn. — Sustiprėjau, įdegiau saulėje, tapau nebešanaši į kalinę.

(Nuotykis su fotografavimu)
Ir štai mane kviečia izoliatoriaus viršininkas. Kareivis nuveda. Viršininkas man sako: „Norime jus nufotografuoti, nes jūsų brolis labai susirūpinęs jūsų sveikata...“

Atsisakiau: „Mano brolis tik ką mane lankė konclageryje. Labai greit veš į nutrėmimą, kur jis galės vėl mane aplankyti. Fotografuoti nesutinku“.

Pasiūliau jam nufotografuoti Galiną, kuri su savo broliu jau vienuoliktą mėn nesimate. Viršininkas kažką tai po nosimi sumurmėjo, esą, to nereikia, ir vėl prašo, kad aš sutikčiau nufotografuoti. Griežtai atsisakiau.

Kareivis parvedė mane atgal į kamerą, bet nepraėjus nė pusvalandžiui, kviečia mane pas tardytoją. Nuveda. Saransko KGB vilkėjome ne dryžuota kalinių uniforma, o savo rūbais, kuriuos mums iš sandėlio atidavė, kai išvežė iš konclagerio. Kareivis įveda mane į tardymo kabinetą.

(Puošniui kabinete)

Nustebau pamačiusi didelį ir puošnų, su minkštais baldais, dideliais, be grotų, langais kambarį. Už lakuoto apvalaus staliuko sėdi du čekistai, trečias stovi nuošaliau. Visi maloniai šypsosi. Mano „perauklėtojas“ sako: „Kaip jūs puikiai atrodote, tarsi atvažiavusi iš Paryžiaus“.

„O kuo skiriasi Saranskas nuo Paryžiaus?“ — paklausiau jo. Pakvietė sėstis šalia jų ant sofos. Atsisakiau. Tada prie staliuko pritraukė puošnų fotelį. Atsisėdau.

Čekistas ėmė pasakoti: „Pareinu aš namo, girdžiu — ir mano kaimynas sugrįžo. Einu pas jį. Nustembu. Užsirakinęs. Kodėl? Aha, pagalvojau, tur būt gavo kur mėsos gabaliuką ir skuba pats vienas suvalgyti, kad nereiktų su manimi pasidalinti“.

(Nufotografavo neįspėjė)

Nusišypsojau, kad ir čekistai kalba apie maisto produktų trūkumą sovietuose. Tuo pat momentu mane apšvietė stipri šviesa: nuošaliai stovėjęs jaunas čekistas nufotografavo mane. Tik dabar supratau, kam ta visa komedija suruošta.

„Ką gi, sakau jam, — piktinaudžiaujate savo padėtimi. Be susikimo nufotografavote. Duok Dieve, kad nepavyktų išryškinti mano nuotrauką!“ Fotografas labai patenkintas man atsako: „Jau 4 metai, kaip čia dirbu fotografu. Ir nė karto nebuvo taip, kad man neišeitų.“ Tai pasakęs, jis išėjo.

Mano „perauklėtojas“ paaiškino sveičiui čekistui: „Padarė už-

sienis iš jos dievuką. Šaukia, rėkia, kad miršta. Tępažūti kaip gerai atrodo.“

Du mėnesius čekistai mane laikė kaip kurorte, vien dėl to, kad suklaidintų užsieniečius. „Pažiūrėkite, atseit, kokie sovietų kaliniai!...“

(Nuotrauka neišėjo)

Po to kitos dienos rytą mane vėl iškviečia izoliatoriaus viršininkas. Susijaudinęs jis sako: „Vakar jūsų nuotrauka neišėjo.“

Ir parodo man atviruko didumo labai geros kokybės mano nuotrauką — sėdžiu fotelyje ir šypsau, bet prieš mane tankios grotos! Sėdžiu aš už tokių grotų ir šypsau... Grotos per visą nuotrauką.

Viršininkas man paaiškino, kad grotos išėjo todėl, jog fotografas ne tą juostelę įdėjo. Ir vėl prašo manęs, kad sutikčiau nufotografuoti. Nesutinku. Kareivis parveda į kamerą, o po kelių minučių veda pas tardytoją. Vietoje tardytojo mane pasitinka vakarykštis fotografas ir įsiveda į savo fotolaboratoriją. Atsisėdau ant paprastos kėdės prie staliuko, o jis labai susijaudinęs maldauja, kad aš sutikčiau nufotografuoti, nes kitaip jam būsį blogai.

(Pagailo fotografo)

Pagailo man to vargšo čekisto, paėmusi nuo staliuko žurnalą, jį pasidėjau ant kelių ir palenkiau galvą žemyn, tarsi skaitydama, pasakiau: „Dabar galite mane fotografuoti.“

Jis pasiruošė ir paprašė: „Pakelkite galvą ir nusišypsokite.“ Į tai jam atsakiau: „Fotografuokite mane beskaitančią, kitaip visai nesutinku.“ Nufotografavo.

(Neprašyk Dievo, kad neišeitų)

Po to jis prieina prie manęs ir labai jaudindamasis prašo: „Tik būkite gera, daugiau nebeprašykite Dievo, kad man neišeitų. Ir aš tikiu Dievą, tik man trūksta jėgų, valios ir drąsos Jį išpažinti...“

Pats fotografas patvirtino, kad mano nuotraukos normaliai išryškinti nepavyko ne dėl filmutės kaltės, bet dėl maldos galybės. Koks geras Dievas! Jis paklydusius stengiasi pas save sugrąžinti.

(Bus daugiau)

VALDAS C. DUOBA, Iletuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito pataipose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, Iletuviškam rajone — Iletuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiūm progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Iaidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos Iaidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUSIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriusio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies Iletuviškias maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Iletuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Susinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat „Music of Lithuania“, sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš W5OU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezyš, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVISKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatās Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

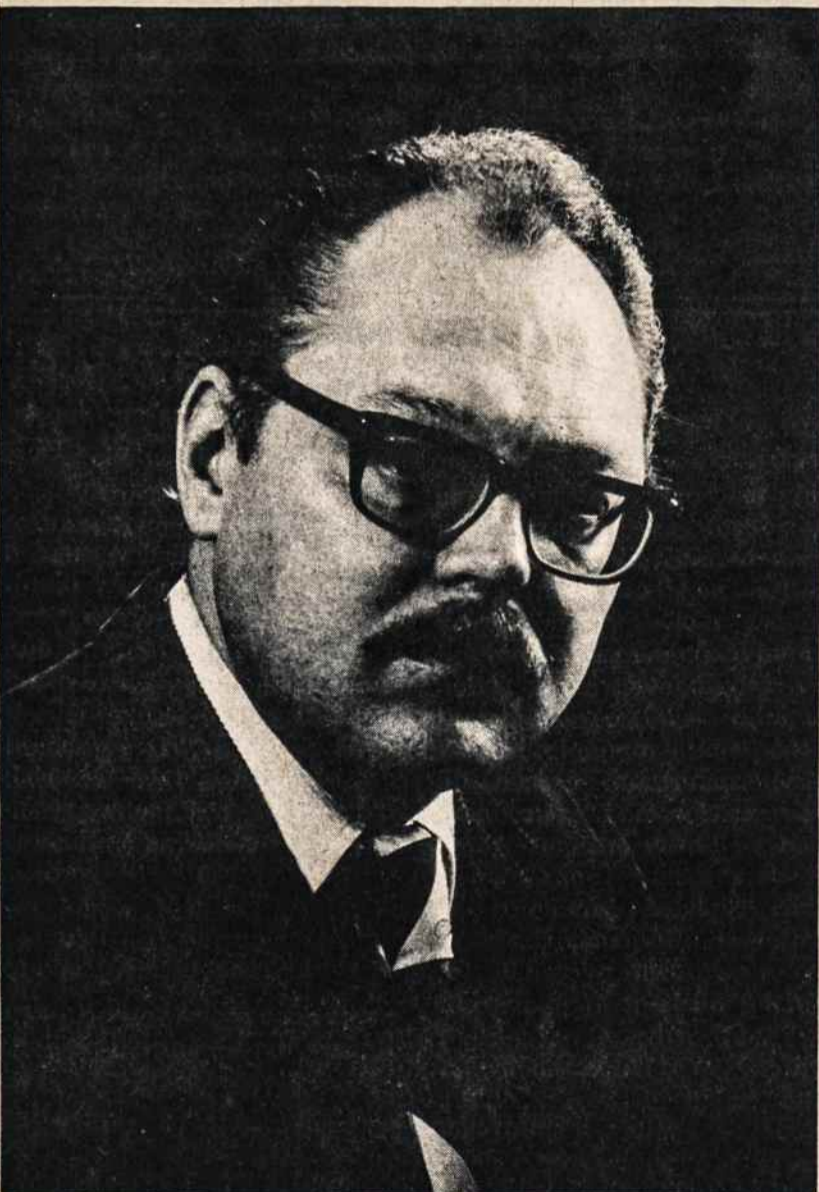
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUŠAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS
Į LIETUVĄ

MOKĒTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKRĒDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Muz. Alvydas Vasaitis gavo kvietimą diriguoti pasaulinio garso simfoniniam orkestrui „Philharmonia Hungarica“. Ta proga liepos 27 jis išskrenda į Europą, kur praleis ilgesnį laiką. Jau kurį laiką jis ruošiasi dviejų pianistų koncertui, kuris yra planuojamas ši rudenį ir jį atliks kartu su muz. Jonu Govėdu. Gegužės 20 muz. A. Vasaitis akomponuos operos solistam Maralin Niska ir Algiui Grigui bei smuikininkui William Mullen „Draugo“ koncerte, kuris bus Los Angeles mieste Alei Rūtai romano premijos įteikimo iškilmėse.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūza • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Atvelykyje

Kapinėse artimųjų kapai papuošiami kuo gražiausiais paminklais. Iškalami juose ne tik mirusiųjų vardai ir datos, bet ir šiaip posakiai. Prisimena vienas iš tokių užrašų, kurį tėvai iškaldo ant savo vienturčio sūnaus kapo paminklo: "Čia palaidotos visos mūsų viltys".

Prieš porą tūkstančių metų panašus užrašas galėjo būti iškalas ant Išganytojo kapo, nes Kristus kape tikrai buvo palaidotas visos jo mokinių ir sekėjų viltys.

Prisikėlimo ir visos Velykų oktavos mišių evangelijose prisimenami prisikėlusio Kristaus pasirodymai. Atvelykyje apsvaistos apaštalo Tomo abejonės. Nors kiti apaštalai ir sakėsi matę prisikėlusį Išganytoją, Tomas laikėsi visos Jeruzalės nuomonės: Kristus mirė, buvo palaidotas — ir tuo visa pasibaigė, visos viltys yra palaidotos...

Velykų rytas vis dėlto visa pakeitė. Jis parodė, kad gyvenimas nesibaigia su mirtimi ir kad mirtis iš tikrųjų nėra viso pabaiga, bet tik prisikėlimui proga. Velykų rytas parodė, kad Kristaus karste ne visos viltys palaidotos, bet jos ten laukia prisikėlimo. "Aš gyvenu ir jūs gyvensite" — pasakė Išganytojas. Ir niekas tų žodžių taip nepatvirtina, kaip tuščias Velykų karstas ir tie mirusio, bet prisikėlusio Kristaus žaidimų randai, kuriuos lietė Atvelykio abejojantis apaštalas Tomas.

Velykos atnaujina savo reikšmę kiekvienais metais. Džiugus sujudimas, apėmęs Kristaus mokinius, kai jie sužinojo apie jo prisikėlimą, savo esmę buvo pilnutinio tikėjimo laimėjimas. Šio tikėjimo vardu išpažintojai nesuabejojo mirti už Kristų. To tikėjimo vardu tautos pradėjo gyventi Kristui.

Prisikėlęs Kristus išblaško abejones ne tik Tomo, bet ir kitų mokinių bei sekėjų amžių eigoje. Žmogaus ieškojimas gilesnės gyvenimo prasmės randa savo atsakymą Kristaus prisikėlime. Vis dėlto, kaip pirmųjų krikščionybės dienų apaštalu tarpe, taip ir moderniam laikotarpy atsiranda su užsispyrimu atmetančių tikėjimą. "Kodėl esate nusiminę ir kodėl abejonės kyla jūsų širdyse" — klausė prisikėlęs Kristus vienuolikos. Išblaškęs jų abejones, jis pasiuntė juos į pasaulį kaip tiesos liudytojus.

Ar abejojanti Bažnyčia būtų galėjusi padaryti tai, ką Kristus Bažnyčia padarė? Ne abejonėm, bet tvirtu tikėjimu pagrįsta Bažnyčia tvirtai išliko iki mūsų dienų, nors aplink maišėsi daugelis žmogaus sukurtų religijų.

Taip, Bažnyčioje turime doktriną, pilną ir nesudarytą Kristaus mokslą, bet tai dar ne viskas.

Dar yra ir praktiškas gyvenimas, kuris ne visada atitinka išpažįtamą tiesą. Daug lengviau galėtume suderinti dievišką teoriją su žmogiškąja praktika, jei pilnai pajėgtume apčiuopti krikščioniško gyvenimo didybę.

Ne vienas žiūri į krikščionybę vien tik iš neigiamosios pusės, padarydamas ją įsakymų ir draudimų kodeksu. Bet krikščionybė visų pirma yra pozityvi religija, skelbianti linksmąją Kristaus naujieną, kad žmogus yra pašauktas dalyvauti paties Dievo gyvenime, kad žmogus iš paprasto kūrinio yra pašauktas į Dievo vaiko garbę. "Mes ne tik esame vadinami Dievo vaikais, bet jais ir esame", — sako šv. Jonas Evangelistas. Tai Išganytojas įgalino ir patvirtino ne tik savo kancija ir mirtimi, bet ir prisikėlimu.

Washingtono kovo 28 buvo išdalinta dokumentinė medžiaga, kurioje parodomasi JAV Teisingumo departamento kooperavimas su sovietų KGB prokurais. Medžiaga buvo įrašyta knygoje, Exhibits Documenting the US Department of Justice's Office of Special Investigations Cooperation with Soviet KGB/Procurators.

Šis projektas buvo sugalvotas ir įgyvendintas privačia iniciatyva. Adv. Povilo Žumbakio iš Chicago kovo 18 sugalvotas per dešimt dienų jis tapo realybe.

Išdalinta 650 knygų su individualiais, originaliais laiškais. Knygos su laiškais buvo įteikiamos kiekvieno kongresmano ir senatoriaus įstaigai, Baltiesiems Rūmams, vyriausiam JAV teisėjui Warren Burgerui, Attorney General William French Smith, American Bar Association prezidentui W. Reilly. Taip pat jos buvo dalinamos įvairiems spaudos, radijo ir televizijos atstovams. Kopija buvo nunešta ir sovietų žinių agentūrai Tass.

Viena knyga susideda iš 140 lapų. Ji padalinta į tris dalis. Pirmoji — OSI/KGB komanda; tvirtas junginys. Antroji — OSI/KGB draugystė: kas yra tie draugai? Trečioji — OSI Modus Operandi: pasimokymas iš savo KGB draugų.

Slapta teisė virš tiesos

Stambesnieji parodomieji dokumentai yra trys. Jie sudėti į pirmą dalį. Pirmas yra ištrauka iš F. Naznansko 1981 rugsėjo 22 liudijimo teisme OSI iškelto byloje prieš latvi Boleslovą Mairovskį. Antras — pilnas tekstas latvio Imants Lešinskio depozicijos, duotos 1982 balandžio 9

Philadelphijos miesto burmistras Wilson Goode įteikia miesto proklamaciją LB apylinkės pirmininkei Teresei Gečienei Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime. Nuotr. Aušros Bagdonavičienės

DOKUMENTAI KALTINA

RASA RAZGAITIENĖ

OSI iškelto byloje prieš lietuvių Liudą Kairį. Trečias — ištrauka iš 1983 rugsėjo 28 federalinio teisėjo Dickinson R. Debevoise sprendimo OSI iškelto byloje prieš lietuvių Juozą Kungį.

Frederick Neznansky liudijo gynybos pusei. Jis pasisakė gimęs Sovietų Sąjungoje ir emigravęs į JAV 1978. Dirbęs 25 metus Sovietų Sąjungoje advokatu, į tą skaičių įskaitant 15 metų prokuroro įstaigoj. Ten ir čia yra rašęs straipsnius ir knygas teisinėm temom. Užklaustas apie savo požiūrį į nacizmą, atsakė, kad 1941 Gudijoje jo seneliai buvo nacių sauduoti. Jo dėdė ir aštuoni dėdės vaikai buvo gyvi užkasti mirčiai duobė, kurią jie turėjo patys sau išsikasti. Tačiau jis sutiko liudyti kaip advokatas, nes, jo nuomone, tiesa yra aukščiausia vertybė; jis norėjo šį teismą supažindinti su sovietų teisinės sistemos būdingesnėmis apraškom.

Savo liudijime jis išklė tai, kad vyksta slapti susirinkimai, kuriuose nutariama, kokia veikla turi būti pradėta teisinėje srityje. Tarp tokių slaptų nutarimų 1952-1965 buvo ir nutarimas pradėti bylas ir jas plačiai išreklamuoti prieš buvusius fašistus. Esą II-ojo pasaulinio karo metu didžiausias socialinės sistemos priešas buvo fašistinė Vokietija, o šiom dienomis jis yra kolonistinės, imperialistinės JAV—bės.

"Tai nebuvo paprasta kampanija prieš nacių nusikaltėlius, tai buvo politinė, ideologinė kam-

panija ir prieš JAV valdžią." Jis apibūdino ir procedūras, pagal kurias sovietai "perdirba" liudytojų parodymus arba "suraunda" liudytojus.

Imants Lešinskis pasiprašė politinio azylio JAV—bėse 1978. Anksčiau dirbo Jungtinėse Tautose ir buvo KGB naudojamas kaip šnipas prieš JAV—bes ir Jungtines Tautas. Jis liudijo gynybai.

Savo liudijime jis paaiškino sovietų interesus šiose "karinių nusikaltėlių" bylose ir vaizdžiai, faktiškai išdėstė KGB metodus.

Jis dirbo "Latvių kultūrinio ryšių su užsienio kraštais komitete". Įsakymai atėdavo iš latvių komunistų partijos centrinio komiteto. Įsakymų tikslas — per ryšius su išsivais juos šmeižti ir silpninti jų veiklą. Ši organizacija leidžia "Tėviškės Balsa" užsieny gyvenantiems (tolygus leidinys Lietuvoje yra "Gimtas Kraštas" — r.r.). I. Lešinskis buvo to leidinio redaktorium. KGB įsakymuose buvo siekiama diskredituoti išsivijos aktyvistus ir efektingų organizacijų vadus.

Atsakyme po atsakymo į gynybos bei OSI advokatų klausimus I. Lešinskis atskleidė sovietų klastotes ir tikslus, vadovaujant KGB, prieš mūsų žmones ir patvirtino F. Neznansko teigimus apie slaptąją teisę virš tiesos.

Ištrauka iš federalinio teisėjo Dickinson R. Debevoise sprendimo liečia "sovietų interesus ir metodus" bylos išklime prieš J. Kungį.

Aprašomas sovietų ir OSI kooperavimas. Pabrėžiama, kad sovietų valdžia nėra juridiškai atsakinga Amerikos teisei sistemai, todėl yra neįmanoma garantuoti, kad sovietų medžiaga yra patikima ar patikimai gauta pagal mūsų teisės standartus.

Antra, sovietų kriminalinė ir teisinė sistema yra taip sustatyta, kad parodymai atneštų tokius rezultatus, kurie įgyvendintų sovietų valdžios svarbius politinius siekius. Tie siekiai kai kuriose bylose turi pirmenybę net prieš tiesą.

Kalbama, kaip Sovietų Sąjunga užgrobė Lietuvą, naudodama jėgą, deportacijas, žudynes ir pan.

Pabrėžiamas susirūpinimas dėl depozicijų ėmimo Sovietų Sąjungoje. OSI ir sovietų prokuroras Bakučionis pavadinti partneriais. Yra susirūpinimas, kad liudytojų parodymai galėjo būti paveikti Sovietų Sąjungos inte-

resų ir kad liudytojai galėjo būti neteisėtai įtaigaujami.

Teisėjas pareiškė: "Valdžia (JAV—bių — r.r.) pasirinko šios bylos išklime kolaboruoti su totalitarine valstybe — Sovietų Sąjunga. Ji priėmė sovietų valdžios pagalbą... Tačiau šioj byloj valdžia neatliko savo pareigų užtikrinti, kad parodymai nebūtų priverstinu būdu paimti ar kitaip sutepti."

Du išklūs OSI draugai

Antroji dokumentų dalis koncentruota ant dviejų asmenų su kuriais OSI turi gražius santykius.

Prokuroras Jurgis Bakučionis yra Lietuvoj atsakingas už beveik visus mūsų tikinčiųjų teismus. Knygoj yra pateikiamos santraukos iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos apie jo nepailestamą persekiojimą Viktoro Petkaus, Nijolės Sadūnaitės, kun. Alfonso Svarinsko, kun. Sigitto Tamkevičiaus ir kitų.

Vėliausiose žiniose iš Lietuvos prie kitų jo "nuopelnų" dar galima pridėti ir atmetimą peticijos, kuri buvo jam įteikta 1983 birželio 24 ir pasirašyta 123,000 Lietuvos tikinčiųjų (22 asmenys pasirašė savo krauju) dėl kun. Svarinsko ir kun. Tamkevičiaus paleidimo. Ši žinia iš Lietuvių Informacijos Centro buvo įtraukta į knygą kartu su prokuroro Bakučionio nuotrauka.

Antrasis OSI kolega buvo Roman Rudenko, buvęs Sovietų Sąjungos vyriausias prokuroras, su kuriuo 1980 sausio mėn. Lietuvoj OSI priėjo prie susitarimo dėl sovietinės medžiagos ir liudijimų naudojimo JAV teismuose.

Dokumentų knygoj yra ištrauka iš 1958 išleisto anglų kalba knygos "The Profits of Slavery". Joj aprašomas paties Rudenko dalyvavimas 1952 ir 1953 SSVTskajos ir Vorkutos priverčiamųjų sunkių darbų stovyklų sukilimų numalšinimuose. Šis asmuo Vorkutoj šovimu iš savo pistoleto davė signalą pradėti skerdynes.

OSI darbai Amerikoj

Trečioji knygos dalis dokumentuoja OSI pareiškimus, veiklą ir nuslėpimą savo santykių su KGB.

Yra serija laiškų, rašytų gynybos advokato Ivars Berzinš, iškeliant faktą, kad OSI išklė bylą prieš mirštantį latvi Boleslav Bogdanovs. OSI buvo

(nukelta į 4 psl.)

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA

AUŠROS 100 METŲ SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

22

Latvijoje dar aplankė Mintaują, Liepoją. Paskui grįžo per Mažeikius, Radviliškį, Kaišiadoris į Vilnių. Nors buvo pavargęs, nemigos nukamuotas, tuoj išvyko į Kauną pirmininkauti "Saulės" draugijos visuotiniam suvažiavimui, vėliau dalyvavo "Vilties" laikraščio steigimo posėdyje. Aplankė Suvalkiją, Kauno apylinkės istorines vietas ir visur rinkosi medžiagos savo istoriniam straipsniui. Suvalkuose rado daug mokslinės medžiagos.

Rūpinasi, kad Vilniuje būtų vyskupas, palankus lietuviams

Dar būdamas Suvalkuose, dr. J. Basanavičius išsiuntė telegramą į Petrapilį A. Smilgai ir klausė, kada iš Vilniaus bus pašalintas lietuvių lenkintojas vyskupas Roppas. Jam buvo pasakyta, kad Roppas jau esąs administraciškai išsiųstas.

Dr. J. Basanavičius tuoj išvyko į Kauną ir ėmė visa organizuoti, kad apie padėtį būtų painformuotas popiežius ir kad paskirtų lietuvių palankų vyskupą. Tuos reikalus svarstė Kaune pas kun. A. Dambrauską — A. Jakštą. Tarėsi į Romą siųsti delegaciją. Į ją buvo išrinkti: dr. J. Basanavičius, K. Aglinskis, Gediminas Beržanskis, kun. V. Mironas, Valkininkų klebonas kun. Racevičius ir E. Malinauskas. Kun. A. Dambrauskui buvo pavesta parašyti atitinkamą memorandumą.

Lietuvos bažnytiniai reikalai buvo labai susipynę. Romoje jau buvo paskirtas Lietuvos atstovu kun. K. Prapuolenis, švietis lietuvis ir patriotas. Tačiau lenkų dvasininkai kaip kokios mėsos buvo aplipusios Šventųjų Sostą. Tų lenkų dvasininkų intrigu dėka Lietuvos reikalai sprendėsi gana sunkiai.

Dr. Joną Basanavičių Lietuvos dvasininkai brangino, kaip žmogų nuosauki, gilų patriotą, nuolat besirūpinantį tautos reikalais. Jis gerai pažino Vilniaus situaciją, todėl ir pakvietė į delegaciją. Pas jį ir šiaip kiti kunigai dažnai atvykdavo pasitarti, kas toliau daryti.

Delegacija tada į Romą neišvyko. Nors lietuvių ir dėjo visas pastangas, kad Vilniaus dvasinė vadovybė patektų į lietuvių rankas, tačiau to negalėjo pasiekti.

Grįžęs į Vilnių, dr. J. Basanavičius generalgubernatoriaus kanceliarijoje sužinojo, kad Roppas pašalintas. Rusijos valdžia esanti nusistatymo, kad Vilniaus vyskupiją reikia padalinti į dvi dalis. Viena dalis bus pavesta Žemaičių vyskupui, kitą dalis — Seinų vyskupui.

Savaime čia peršasi pastaba, kad ir tasyk Lietuvoje civilinės valdžios įstaigos tvarkė bažnytinis reikalus, tvarkė gal ne tokioje sunkioje formoje, kaip dabar kad tvarko Religinų Reikalų Taryba.

Dr. J. Basanavičius Vilniuje dar buvo prikalbėjęs kai kuriuos lietuvių palankius dvasininkus siųsti Bažnyčios reikalais delegaciją į Romą, tačiau lenkų įtaka Romoje buvo labai stipri. Kun. K. Prapuolenis iš Romos pranešė, kad jis nepritarė delegacijos siuntimui.

Šis Vilniaus vyskupijos klausimas pareikalavo iš dr. J. Ba-

sanavičiaus daug sveikatos. Žygis nepasisekė, ir jis jautėsi susikrimtęs, susierzinęs.

Dar 1908 buvo susirinkę Vilniaus vyskupijos lietuvių kunigai, tačiau ir tada šio reikalo nepavyko išjudinti.

Dr. J. Basanavičiaus sveikata dar labiau pašlijo. Bet laukė ir darbai, laukė Lietuvių Mokslo Draugijos reikalai. Į Vilnių apsilankė viceministeris Gerasimovas. Basanavičius pas jį apsilankė Lietuvių Mokslo Draugijos reikalais. Tada ir išklė reikalą, kad Vilniuje reikia statyti Tautos Namus. Tie Namai turėjo būti Lietuvių Mokslo Draugijos būstinė ir lietuvių kultūrinis centras.

Tautos Namų klausimą išklė Lietuvos Mokslo Draugijos visuotiniame susirinkime. Kėlė ir dar kartą, bet draugijos nariams šis klausimas dar buvo per sunkus.

Basanavičius tuo labai sielojosi, nes jo draugija plėtėsi, reikėjo patalpų. Tuo pačiu metu jis rūpinosi ir kitu kultūrinio gyvenimu. Vilniuje 1908 kovo 6 jis suorganizavo vaidybos kuopelę. Kuopelė ruošėsi suvaidinti Mindaugą. Vilniuje vėl jis rašė, vėl jis veikė. Iš rusiško laikraščio "Sievero-Sapadnyj Golos" sužinojo, kad konfliktas tarp Rusijos valdžios ir Vatikanos dėl Roppo pašalinimo esąs pasibaigęs. Šv. Tėvas sutikęs Roppą pašalinti ir į jo vietą paskirti naują Vilniaus vyskupą.

Roppas tuo metu dar veikė. Įsakė neduoti leidimo lietuviams palankiems kunigam vykti į Romą. Tie kunigai buvo kun. Racevičius ir kun. Burba. Šie asmenys buvo svarbiausi, kurie turėjo šv. Tėvą nušviesti, kaip atrodė padėtis.

Vatikanas apie Vilniaus vyskupijos padėtį buvo painformuotas iš lenkų dvasininkų šaltinių. Tada Vatikanas ir nebe-norėjo susilaukti lietuvių delegacijos.

Išvyksta į užsienį gydytis

Lenkai padarė savo. Dr. J. Basanavičius liko labai susijaudinęs. Tai blogai atsiliepė į jo sveikatą. Jis buvo tiek privargęs, kad turėjo išvykti į užsienį pasigydyti. O užsienis jam buvo gerai pažįstamas.

Tada gavo iš gubernatoriaus užsienio pasą ir išvyko į Kauną. Čia aplankė iš Vilniaus perkeltą lietuvių dailės parodą, pervažiavo Suvalkiją ir per Kybartus išvyko į Vokietiją. Stabtelėjo Berlyne ir aplankė parodą, muziejų ir kitas kultūrinės įstaigas. Tada per Leipzigą ir Reichenbachą nuvyko į gerai pažįstamą Franzensbado kurortą. Čia rado pažįstamų gydytojų.

Kurorte gydėsi ir rašė. Rašė istorinį straipsnį apie Kęstučio antspaudus. Apsigydyęs dar jis aplankė kitus kurortus, o paskui aplankė Prahą. Čia buvo tiek daug brangių prisiminimų, Čia jis pradėjo "Aušrą" leisti, čia

(Bus daugiau)

DIRBUSIEM, DALYVAVUSIEM, PRITARUSIEM

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis apėmė du stambius įvykius: iškilmes Romoje ir naujos, kazimierinės, operos pastatymą. Antrasis dar laukia (Toronte, rugsėjo 1 ir 2). Šventė Romoje praėjo kovo 3 ir 4. Jos didelės sėkmės pagrindas buvo pop. Jono Pauliaus II dėmesys ir sukakties minėjimas platus įjungimas Vatikano institucijų. Padėka už tai neatsiteis. Pagarba dabartiniams popiežiumi yra tinkamesnis mostas. Tačiau reikėjo ir ilgai trukusio, kruopštaus pasiruošimo, kurį vykdė Romoje sudarytas lietuvių komitetas. Jo nariai ir komitetui padėjusieji pelnė pagarbą sumanumu, kantrumu, išsverme.

Tulabai (pirm.), prel. A. Bačkui, Lietuvos atstovui St. Lozoraičiui Jr., kun. A. Bartkui, kun. D. Petraičiui, MIC, kun. M. Burbai, SDB, prel. A. Jonušui, prel. V. Kazlauskui, prel. V. Mincevičiui, tėv. P. Rabikauskui, SJ. Svarbios pagalbos susilaukta iš arkivysk. P. Marcinkaus ir vysk. A. Deksnio. Už ją reikiame didelę pagarbą. Šventės metu staiga iškilusiuose, nepramatuose darbuose, pramogos ir poilsio atsisakė, talkino I. Bublėnė, Lietuvos vyčių c.v. pirm. L. Stukienė su grupe savo narių, E. ir dr. A. Šmulskščiai, St. ir C. Surdokai. Už jų vertingą triušą esame dėkingi.

Labai turtingą ir patrauklų įspūdį sudarė Grandinėlės vie-

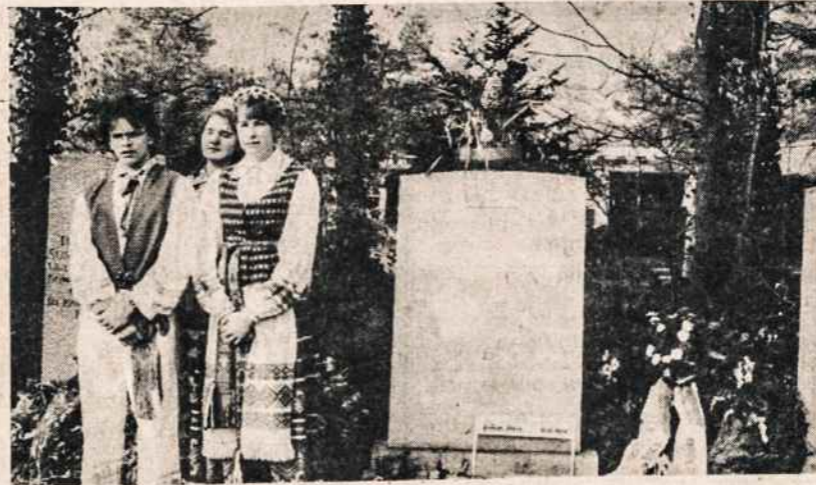
netas, kuriuo rūpinosi nepavargstą Sagai, o giedojimui su dainavimu dirigavo R. Kliorienė. Ačiū.

Džiaugiamės, kad Romoje buvusieji lietuviai galėjo pasižiaugti Lietuvių Kolegijos sve-tingumu.

Išlikusieji gražūs šventės ženklai yra šių žmonių darbo vaisiai. Kiekvieno iškilimėse buvusio dalyvio auka, pritarimas iškilimėms, pozityvūs mostai, žodžiai ir nurodymai yra pagarb-iai vertinami.

Gausus mūsų susibūrimas Romoje palaiko viltį, kad rugsėjo 1 ir 2 Toronte dar gausiau susirinksimė.

Vytautas Volertas,
Šv. Kazimiero Sukakties
Centrinio Komiteto vardu

Vasario 16 gimnazijos mokiniai prie prof. dr. Juozas Eretas kapo laidotuvių dieną 1984 kovo 19. Nuotr. M. Smitienės

ATSISVEIKINOM SU PROF DR. J. ERETU

Dar tik prieš dvejus metus prof. dr. Juozas Eretas skaitė paskaitą Vokietijoje Vasario 16-osios centriniame minėjime ir vėliau tą pavasarį vėl atvyko į Vokietiją pakalbėti Vasario 16 gimnazijos jaunimui. Ir taip netikėtai, eidamas 88-uosius me-

tos, šių metų kovo 13 prof. Juozas Eretas atsiskyrė nuo šio pasaulio. Palaidojo jį kovo 19, šv. Juozapo dieną, Bazely, Šveicarijoje. Pamaldose ir laidotuviuose dalyvavo arti 30 lietuvių iš Šveicarijos, Vokietijos ir Prancūzijos ir apie 150 šveicarų.

Šv. Juozapo bažnyčioje 10 val. ryto gedulingas pamaldas laikė prof. Eretas geras draugas tėv. dr. E. Troesch iš Šveicarijos. Jam asistavo tėv. A. Bernatonis, kun. Br. Liubinas ir parapijos klebonas. Pamaldos vyko vokiečių kalba. Jom pasibaigus, Vak. Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys sukalbėjo lietuviškai maldas ir pakalbėjo apie a.a. prof. Eretą. Lietuviai sugiedojo keletą giesmių.

Pietum Eretų šeima pakvietė lietuvius į restoraną prie kapinių. Kadangi laidotuvių apeigų laikas buvo ribotas, atsisveikinimo kalbas teko pasakyti restorane.

Šveicarijos lietuvių vardu kalbėjo dr. Albertas Gerutis. Pasakodamas apie prof. Eretą darbus, jis ypač pabrėžė tai, kad profesorius liko su mumis tada, kada mes buvom nelaimingi, ir tai yra vienas iš didžiausių jo nuopelnų.

Vokietijos lietuvių kunigų ir Vasario 16 gimnazijos vardu kalbėjo tėv. A. Bernatonis. Velionis visą savo gyvenimą mylėjo jaunimą. Kalbėtojas išreiškė viltį, kad profesorius dvasia pasiliks gyva ilgus metus.

Ateitininkų vardu atsisveikino Vincas Natkevičius iš Vokietijos. Prie žymių ateitininkų — Dovydaičio, Kuraičio ir Šalkauskio — reikėtų pridėti ir prof. dr. Juozą Eretą. Ateitininkijos ir pavasarininkijos vardu kalbėtojas išreiškė užuojautą šeimai, pridurdamas, kad profesorius vardas liks neištrinamai įrašytas į Lietuvos istoriją.

Velionio artimas bičiulis dr. Dargužas iš Šveicarijos prisiminė, kaip prieš keletą savaičių prof. Eretas skaitė paskaitą uni-

versiteto studentam, ir, jam užklausus, ar ne laikas poilsio, atsakė: "Aš kovosiu iki paskutinio atodūso".

Vyskupo dr. Antano Deksnio žodžiais, velionis atvyko į suvargusią Lietuvą ir, lyg Dievo siūstas, panaudojo jai savo energiją.

Šeimos vardu atvykusiems padėkojo prof. J. Eretas jauniausia dukte Laisvutė Eretaitė.

Laidotuvės vyko Am Hoernli kapinėse. Koplyčioje su velioniu atsisveikino tėv. dr. E. Troesch, dr. A. Gerutis, krikščionių demokratų ir Eltos vardu B. Venskuvienė iš Paryžiaus ir velionio 1918 įkurtos šveicarų korporacijos Friburgia atstovas Ritter. Prie karsto sargyboj stovėjo Friburgia korporacijos studentai ir Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Po pagerbimo susirinkusieji palydėjo velionį į paskutinę poilsio vietą, kurioj jau ilsisi jo motina, žmona ir vyriausia dukte.

M. Dambriūnaitė-Šmitienė

PHILADELPHIA, PA

Pavasarinis sambūris, pavadin-tas linksnavakariu, įvyks gegužės 5, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphiaj. Programoj susipažinimas su abiturientais, vyrų dainos vie-neto, vadovaujamo Vyto Maciūno, pasirodymas, "Prie dangaus vartų" komedijos, parašytos ir surežisuotos Julijos Dantienės, pastatymas, tos pačios autorės humoristika, šokiai, baras, bu-fetas.

Vet. gydytojas Jonas Povilionis, sulaukęs 69 m. amžiaus, širdies smūgio ištiktas, mirė kovo 18. Po gedulingų pamaldų Šv. Andriejaus bažnyčioj, kovo 24 palaidotas Prisikėlimo kapinėse. Lietuvoj liko 2 broliai ir sesuo.

Antanas Šalčiūnas, sulaukęs 64 m. amžiaus, daugelį metų sirgęs epilepsija, mirė kovo 27. Mėgo scenos meną, buvo nuosirdus Lietuvių Namų, Balfo, LB ir kitų organizacijų rėmėjas. Po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioj kovo 31 palaidotas Prisikėlimo kapinėse. Liūdesy paliko brolių Vincą su šeima ir kitus gimines.

Juozas Bobelis, sulaukęs 79 m. amžiaus, balandžio 1 mirė Temple universiteto ligoninėj. Palaidotas Anapilio kapinėse prie Toronto. Po karo kurį laiką gyveno Argentinoj. Gyvendamas Philadelphiaj, reikiškesi periodinė spaudoj.

Bronė Karaskienė, plačiai žinoma kulinarė, įvairių parengimų vyriausia šeimininkė, su sūnumi Maksimu ir marčia Nancy penkiolikai savaičių išvyko į Europą. Yra užsimoję pamatyti daugelį V. Europos valstybių.

B.V.

versiteto studentam, ir, jam užklausus, ar ne laikas poilsio, atsakė: "Aš kovosiu iki paskutinio atodūso".

Vyskupo dr. Antano Deksnio žodžiais, velionis atvyko į suvargusią Lietuvą ir, lyg Dievo siūstas, panaudojo jai savo energiją.

Šeimos vardu atvykusiems padėkojo prof. J. Eretas jauniausia dukte Laisvutė Eretaitė.

Laidotuvės vyko Am Hoernli kapinėse. Koplyčioje su velioniu atsisveikino tėv. dr. E. Troesch, dr. A. Gerutis, krikščionių demokratų ir Eltos vardu B. Venskuvienė iš Paryžiaus ir velionio 1918 įkurtos šveicarų korporacijos Friburgia atstovas Ritter. Prie karsto sargyboj stovėjo Friburgia korporacijos studentai ir Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Po pagerbimo susirinkusieji palydėjo velionį į paskutinę poilsio vietą, kurioj jau ilsisi jo motina, žmona ir vyriausia dukte.

M. Dambriūnaitė-Šmitienė

DOKUMENTAI KALTINA

(atkelta iš 3 psl.)

pilnai painformuota apie Bogdanovo sveikatos stovį, t.y. kad jis miršė vėžiu ir kad jis nesulauks savo dienos teisme atsakyti į OSI iškeltus kaltinimus. Vis vien OSI iškėlė jam bylą 1983 lapkričio 1. Bogdanovs mirė 1984 sausio 25.

Ištraukos iš dviejų depozicijų, imtų Amerikoj OSI iškeltų byloj prieš J. Juodį, pailiustruoja OSI gąsdinimą liudininkų ir keliamas kliūtis tarp advokato ir jo kliento santykių.

Laiškas iš Assistant Attorney General Stephen Trott (Teisingumo departamento kriminalinio skyriaus ir OSI viršininko) po pasimatymo su trim gynybos advokatais 1983 lapkričio mėn. vėl pakartoja, kad OSI vykdo savo darbą pagal JAV įstat.

Knygoj taip pat įtrauktos Americans for Due Process parūpintos ištraukos iš 1983 vasario 23-24 "Izvestijos" straipsnio, kuriame KGB pasigiria esanti agentūra, atsakinga už "karinių nusikaltėlių" bylas.

Yra ištraukos, kurias paruošė adv. Rima Skorubskaitė, iš 1984 kovo 18 New York Times žurnalo pagrindinio straipsnio, parašyto sovietų žydų disidentu Victor Kasin. Straipsnis pavadin-tas "How I Was Broken by the KGB"; jame aiškiai rašoma, kad KGB veda ir tvarko sovietų prokuratūrą.

Dokumentuose yra ir telegramos, parūpintos adv. Ernesto Raskausko per Freedom of Information Act, kuriose Valstybės departamentas keičiasi žiniomis su JAV ambasada Maskvoj ryšium su OSI bylom.

Paruošta politinė dirva

Adv. Žumbakio išleista knyga apšėiai dokumentuoja KGB role sovietų prokuratūros sistemoj. Nors buvo, yra ir tebėra

begalė medžiagos, kurią būtų būtų galima įjungti į knygą, jis pasirinko tą, kuri šiuo metu yra aktualiusia ir jautriausia.

Redagavime ir techniškų darbų atlikime jam talkino jo partnerė adv. Rima Skorubskaitė, jo kolegė adv. Laima Nainytė, jo firmos štabas ir Americans for Due Process. Talkino jam ir eilė jaunų studentų, kurie suvažiavo iš Chicagos, Baltimorės ir Philadelphiajos. Jie buvo mobilizuoti per porą dienų dr. Petro Kisieliaus Jr. Visi dirbo su neišsėmiama energija, entuziasmu ir nepaprastai pozityvia nuotai-ka.

Pažvelgus atgal į šį išskirtinį, milžinišką darbą, kuris buvo atliktas per tokį trumpą laiką, yra beveik neįtikėtina, kad vienas asmuo galėjo tokią našta pakelti ir tokį darbą atlikti su tokiais profesionaliais rezultatais. Tačiau tai yra tiesa.

JUNO BEACH, FLA.

Motinų minėjimas

Lietuvos Dukterų Dr-jos Juno Beach skyriaus valdyba rengia Motinos dienos minėjimą, kuris prasidės gegužės 6, sekmadienį, 2 v. p.p., lietuviškom pamaldom St. Paul of the Cross bažnyčioje. Kun. Vytautas Piktorna aukos mišias už mirusias ir gyvas motinas ir pasakyti motinos garbei skirtą pamokslą.

Tuoju po pamaldų Juno Metodistų parapijos bažnyčioje (ne salėje) bus tęsiamas minėjimas. Rašytoja Vanda Kralikauskienė iš Toronto skaitys paskaitą "Motina". Meninę programą atliks vietinis jaunimas: stud. Loreta Gincaitė, Vidas Algis ir Gitas Jameikiai, Tomas Valodka ir kt. Po minėjimo salėje bus patiekiami šilti lietuviški pietūs.

Adv. Žumbakio darbas turi mum visiems — individam ir organizacijom — tapti pavyzdžiu. Jis aiškiai pasisakė už principą, kuriuo jis tiki: nei KGB, nei Gestapo, nei panašios organizacijos neturi vietos demokratinės šalies teismų procedūroj. Tuo pačiu jis mums paruošė politinę dirvą. Mes turim ta dirva pasinaudoti. Neužtenka pasižiaugti jo pastangomis. Nevalia mum su gėda nusigręžti ir sakyti, kad tai ne mūsų reikalas ar problema. Stokim už principus ir įvertinkim savo principingus tautos asmenis.

Adv. Žumbakis yra paaukojęs 100 šių knygų vienai studentų organizacijai ir 100 Americans for Due Process organizacijai. Asmenim, paaukojusiems \$50 ar daugiau, bus pasiūciama jo do-kuomentinė knyga. Prašoma aukoti: Americans for Due Process, PO Box 85, Woodhaven, New York 11421.

Skyriaus valdyba maloniai prašo visus lietuvius dalyvauti šiame Motinos dienos minėjime.

Rekolekcijos

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vedėjas, pakviestas kun. Vytauto Piktornos, kovo 30, 31 ir balandžio 1 St. Paul of the Cross bažnyčioje pravedė rekolekcijas. Pirmą dieną buvo einami Kryžiaus Keliai, paruošti Marijos Skabeikiėnės. Abu kunigai skaitė ištraukas iš Švento Rašto. Trys vyrai ir dvi moterys skaitė ištraukas iš Lietu-

NAUJAUSI LEIDINIAI

Darbininko spaudos kioskas ką tik gavo platinimui šiuos naujus leidinius:

Vytė Nemunėlis, *Mažųjų dienos*. Poezijos rinktinė vaikam. 7.50 dol.

Sese, budėk. Lietuvių skaučių leidinys. Irišta. 15 dol.

Vysk. V. Brizgys, *II Vatikano mintys ir lietuviai susirinkime*. Irišta. 6 dol.

S. Yla, M. K. Čiurlionis, kūrėjas ir žmogus. Irišta. 15 dol.

S. Yla, Jurgis Matulaitis. 6 dol.

Aušra, Lietuvoje leidžiamo pagrindinio laikraščio 1979 ir 1980 metų numeriai, sudėti į vieną tomą, suredagavo ir vardu rodyklę sudarė Jonas Dainauskas. Kaina 6 dol.

Eglė Juodvalkė — Pas ką žiedas žydi, pirmoji šios talentingos poetės poezijos knyga. Kaina 6 dol.

Kazys Bradūnas — Priešai, eilėraščių knyga. Kaina 6 dol.

Marijus Blynas — Nostradamus ir pranašystės ir Erdvės paslaptys, iliustruota įvairių planetų nuotraukom, piešiniais. Kaina 5 dol.

Marijus Blynas — Lietuvos senovės paminklai, gausiai iliustruota. Kaina 10 dol.

Visas šias knygas galima gauti Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VYTĖS NEMUNĖLIO RINKTINĖ

"MAŽŪJŲ DIENOS"

"Mažųjų dienos" — ką tik atspausdinta vaikų poezijos rinktinė. Jos autorius jau iš nepriklausomos Lietuvos garsusis Vytė Nemunėlis. Gausiai iliustru-

ta. Su persiuntimu 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvades R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Pulki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojantiems tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujama kelionių agentūra G. T. INTERNATIONAL, INC. praneša, kad spalio 4 dieną, 1984 prasideda įdomi 16 dienų išvyka į Europą. Maršrute: New York'as, Helsinki, Leningradas, VILNIUS, Maskva, Helsinki, New York'as.

11 DIENŲ LIETUVOJE (spalio 6 iki 16)

Labai ribotas vietų skaičius! Tolimesnėm informacijom prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. 6240 So. Kedzie Ave., Suite #3
arba P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

PILNA KAINA IŠ: NEW YORK \$1,540.00
CHICAGO \$1,720.00
TORONTO \$1,690.00

(Miegant dvim kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro, arba baletu bilietus, įvairias ekekursijas ir daug kitų priedų!

Šiai kelionei vadovaus ir pats lydės sol. ALGIS GRIGAS
Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais.

KORĖJIEČIŲ ŽURNALISTAS APIE LIETUVĄ IR LIETUVIUS

THE KOREA TIMES dienraštis 1984 vasario 22 New Yorko laidoje išspausdino ilgą straipsnį apie Lietuvą ir lietuvius. Straipsnį ruošęs korespondentas jau seniau buvo gavęs iš Lietuvos generalinio konsulato New Yorko medžiagos apie Lietuvą, o jo noras susipažinti su lietuviškosios visuomenės vadais buvo patenkintas, kai gavo kvietimą į Lietuvos generalinio konsulato ir VLIKO suroštą Vasario 16-osios priėmimą. Atvykdamas į priėmimą, jis atsivedė ir savo fotografą. Be katedros Vilniuje ir Sibiro tremtinių prie kapo su lietuvišku kryžium, išspausdintos ir keturios priėmimo dalyvių fotografijos. Straipsnio viduryje išspausdintas Baltijos-Skandinavijos rajono žemėlapis, sužymint Baltijos ir kitas valstybes.

Kita THE KOREA TIMES dienraščio laida išeina Korėjoje, kuri paprastai perspausdina ir New York laidoje spausdintus straipsnius.

Čia toliau eina laisvas korėjiečio žurnalisto straipsnio atpasakojimas.

-o-

Praslinkus keturiasdešimčiai metų po Antrojo pasaulinio karo, pasaukyje pastebimas didokas pasikeitimas — tai komunizmo plėtimasis. Šiandien nesunku suskaičiuoti, kiek kraštų Sovietų Sąjunga yra užgrobusi ir kiek kraštų grasina komunizmo pavojus. Pavyzdžiui, Rytų Europa, Kinija, Vietnamas, Rytų Vokietija, Šiaurės Korėja, Kuba, Afganistanas ir Nikaragva.

Daugelis kraštų buvo per silpni, kad galėtų apsiginti nuo jėga primetamo komunizmo. Pavyzdžiui, Lietuva, Latvija ir Estija. Bet tuo tų tautų istorija nepasibaigė. Daug žmonių pasitraukė nuo komunizmo ir nacių priepaudo, susiorganizavo laisvoje šalyje ir toliau tęsia kovą prieš agresingą komunizmą. Iš tų trijų kraštų Lietuva tvirtiausiai Amerikoje atstovaujama su vienu milijonu lietuvių kilmės gyventojų. Vien tik New

Yorke yra apie 20,000 lietuvių, o New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstijose yra apie 40,000. Chicagoje ir kituose miestuose gyvena žymiai daugiau.

Nors Lietuvos nepriklausomybė ir buvo trumpa, bet Lietuvos konsulatą tebėra Amerikos pripažintą ir Lietuvos inkorporavimas Sovietų Sąjungon nėra Amerikos pripažintą. Lietuvos konsulatą atstovauja Lietuvos demokratijai. Konsulato tikslas yra dalyvauti Pavergtųjų Tautų Komite, skelbti komunizmo pavojų ir jungtis į kovą prieš jį.

Pagrindinis New Yorko lietuvių centras yra 341 Highland Blvd., kame yra vienuolynas ir kultūros centras. Svarbiausias laikraštis — DARBININKAS. Centre rasite ir šokius, ir muziką, ir meną, ir spaustuve, ir skautų organizaciją.

Religinė Šalpa padeda katalikam ir pogrindžiui, padeda politiniam kaliniam ir skelbia Sovietų Sąjungos žiaurius nusikaltimus prieš žmoniškumą.

Niekas nežino, kiek ilgai laisvės kova užsitęs, bet lietuviai pasiryžę dirbti ir savo kultūrą išlaikyti.

Iš patyrimo, kai Japonija buvo užgrobęs Korėją, mes pilnai galim lietuvių jausmus suprasti. Korėjos ir Lietuvos istorijos dalinai panašios, bet tik skirtumas, kad mes galim bet kada grįžti į savo kraštą, o lietuviai negali.

Viktoras Petkus yra kalinys Lietuvoj tik už tai, kad jis dalyvavo 1957 metais katalikų sąjūdy ir parašė antisovietinį straipsnį. Už antisovietinę veiklą 1978 metais vėl buvo pasodintas į kalėjimą, kame tebelaikomas iki šios dienos.

New Yorke prie Park Ave. ir 79-sios gatvės yra liuksusinis namas, viduj blizga krištolas, o stalas apkrautas gardžiais patiekalais. Įėjusius pasitinka labai aukštas vyras ir sveikinasi su visais. Išviršiniai atrodo, kaip ir bet koks šaunios visuomenės balius, bet, giliau pažvelgęs, pa-

mostai ne "įsakė", bet iš choro "išviliojo" savo pageidavimus. Šis bendravimas gerai pasireiškė sudėtingose bei sunkaus harmonizmo kantatos dalyse. Tinkamai ir su pasigėrėjimu nuskaibėjo "Adoramus te Christe..." užbaigiant kantatą.

Koncerte taip pat buvo atliktos ištraukos iš G. Rossini Stabat Mater ir J. S. Bach Brandenburg koncertas No. 2, kurį atliko Firebird kvintetas. Koncertas užbaigtas Bacho ir Sibelijaus kūriniais.

Man ypač viena koncerto dalis išsiskyrė iš visų kitų. Tai buvo "Liberate Me" iš G. Verdi "Requiem". Atliko sopranas Tina Brinton su choru. Solistė turi imponuojantį balsą (sakyčiau dramatinį sopraną, primenantį jauną Zinką Milinov). Puikiai balsą valdo ypač ilgose frazėse, kuriose svarbus tikslingas kvėpavimas.

Šis koncertas užbaigė Apreiškimo parapijoje vykusias rekolencijas, kuriom vadovavo prel. Vytautas Balčiūnas.

Gausiais plojimais ir atsistojimu klausytojai padėjo atlikėjams už malonų koncertą. Parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis visiem padėjo ir pakvietė į salę atsigaiivinti. Čia įvyko staigmena. Buvo pagerbtas V. Ralys septynerių metų parapijoje sėkmingos veiklos sukakties proga. Viktoro mama Albina Ralienė, choras ir draugai parūpino pyragą ir kitų gardumynų. Valandėlė praleista smagiai pabendraujant šeimyniškoje nuotaikoje.

Linkiu Viktorui dar ilgai dirbti su savo didžią meile — muzika ir džiuginti ne tik Apreiškimo parapiją, bet ir visą New Yorko apylinkę.

Dalia Bulvičiūtė

Lietuvių Atletų Klubu bingo grupės darbuotojai metiniam susirinkime Kultūros Židiny. Prieky iš kairės: Jonas Rauba, Stasys Liogys, Jadvyga Vytuvienė, Birutė Mikalauskiene, Alice Kraučiuonienė, Anelė Baliūnienė, Viktorija Galiniene, Ona Raubienė, Danutė Šilbajorienė, Kazimieras Vainius. Antroj ir trečioj eilėj: Stasys Prapuolenis, Irena Dičpinigaitienė, Jonas Mikaluskas, Vytautas Katinas, Danutė Mikulskytė, Edmundas Baliūnas, grupės vadovas Antanas Mičiulis, knygvedys Vytautas Kulpa, Marija Žukauskienė, Vytautas Vaičiulis ir Algirdas Šilbajoris. Iš nuolatinių darbininkų trūksta Algio Kulpos ir Izabelės Švitrienės. Nuotrauka L. Tamošaičio

junti, kad kas tai jų džiaugsmą varžo.

Šiandien minima 66-oji Lietuvos nepriklausomybės sukaktis. Šeimininku yra Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, kurio konsulatą yra Amerikos valdžios pripažintą. Čia matosi ne vien tik lietuviai, bet ir kitų pavergtųjų kraštų atstovai.

Tautiniai drabužiais apsirėdžiusios merginos ir moterys aptarnauja svečius. Konsulas Simutis paaiškina svečiam, kaip Sovietų Sąjunga ir Vokietija okupavo Baltijos kraštus, bet tarptautiškai tas pavergimas nėra pripažintas.

Čia taipgi buvo perskaitytas Valstybės sekretoriaus Schultz laiškas. Po to kvartetas "Harmonija" padainavo kelias dainas apie pavergtą Lietuvą, apie gražius Lietuvos laukus ir upes. Lietuvių akyse matėsi savo krašto ilgesys, iš ko galėjai suprasti, kad susirinko ne tiek pramogauti, kiek kilnesnio tikslo siekti.

Kai mes rinkome medžiagą šiam straipsniui, čia jautėmės ne kaip svečiai, bet lyg atsidūrę draugų tarpe. Iš pasikalbėjimų išitinkau, kad lietuviai žino Korėjos istoriją. Julius Vebalaitis, anglų ir vokiečių kalbų mokytojas New Jersey valstybėje, man pasakojo, kad jo studentai korėjiečiai esą labai geri mokiniai, kad bendrai korėjiečiai galima pasitikėti, bet tik jis mano, kad jie per sunkiai dirba savo krautuose. Jonas Jurašas buvo teatro direktorius prieš išvykdamas iš Lietuvos. Jis buvo atleistas iš teatro, kai mėgino teisybę parodyti savo vaidinimuose.

Didžiausią įspūdį man padarė Vytautas Alksninis, kuris pasisakė kariavęs už Korėjos laisvę. Jo dukros, apsirėdžiusios tautiniais drabužiais, aptarnavo

BINGO DARBUOTOJŲ SUSIRINKIMAS

Du kart į savaitę nepailsinti grupė pasišventusių asmenų susirenka į Richmond Hill bingo salę praveisti bingo žaidimus. Žaidimų pelnas skiriamas lietuvių pranciškonų ir Kultūros Židinio išlaikymo paramai. Dėka bingo žaidimų K. Židinis turi nuolatines pajamas, o pranciškonai turi pagalbą lietuvių religiniam bei kultūriniam darbui.

Š. m. balandžio 14 įvyko ketvirtadienį bingo grupės metinis susirinkimas ir vakariene. Grupę suorganizavo ir jau 12 metų jai vadovauja New Yorko Lietuvių Atletų Klubas. Šios grupės vedamų bingo žaidimų pelnas skiriamas K. Židinio išlaikymui ir tuo pačiu lietuvių sportuo-

svečius. Jo dukra Sigita, laisvai kalbanti lietuviškai, pasakojo, kad norėtų Lietuvą aplankyti, bet gyventi norėtų tik laisvoje Lietuvoj. Ji pasakojo, kaip tėvai rašo laiškus ir nuolat siunčia siuntinius į Lietuvą. Vytautas Alksninis, kuris dirba prie atominių jėginių statybų, per karą 18 mėnesių kovojo Korėjoj fronto linijose. Jis tik prieš metus buvo atvykęs, kai įstojo į Amerikos kariuomenę, net angliškai dar nemokėjo. Kiti jį vadino kvailiu, kad jis kariauja už Korėjos laisvę Amerikos kariuomenėj. Ne visi kareiviai suprato jo tikslą, kuris buvo — kovoti prieš komunizmą, tą patį komunizmą, kuris užgrobė jo kraštą.

Nors aš jo niekada nepažinojau, bet po pasikalbėjimo jis man pasidarė toks artimas, savas.

Nesunku yra pažinti lietuvių kultūrą, bet suprasti, ką jie pergyveno, gali tik tie, kurie patys panašius vargus pergyveno.

jančio jaunimo veiklos ugdymui.

Susirinkimas buvo neformalus, daugiau šeimyniško ir bičiuliško pobūdžio. LAK bingo grupės vadovas Antanas Mičiulis padarė trumpą pranešimą, pasveikino susirinkusius svečius ir pakvietė vaišintis. Trumpą žodį tarė penktadienį bingo grupės globėjas tėvas Antanas Prakapas, OFM, ir buvo perskaitytas pranciškonų provincijolo tėvo Pauliaus Baltakio, OFM, sveikinimo laiškas. Tėvo Pauliaus pastangomis abi bingo grupės buvo suorganizuotos Kultūros Židinio statybos lėšom sutelkti.

Gražų padėkos ir įvertinimo žodį iš svečių tarpo tarė Kultūros Židinio Tarybos ir L.B. New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jo žodžiais, New Yorko visuomenė yra giliai dėkinga pilkiesiems bingo darbininkams, pasišventusiems tokiam šviesiam tikslui. Reikia tikėtis, kad šis įvertinimas paskatins naujus talkininkus papildyti retėjančias bingo darbuotojų eiles.

Susirinkimo dalyviai turėjo progą ir patys išbandyti bingo žaidimų laimę. Susidomėjimas buvo nemažas, todėl būtų malonu, kad ir lietuviška publika kai kada ateitų į bingo žaidimų salę ir bent tuo būdu parremtų lėšų telkimo darbą.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, susirinkimo dalyviai buvo pavaišinti šaltais užkandžiais ir šilta vakariene, kuriuos labai gerai paruošia Vacys Steponis su šeima. Pasigardžiuodami ir pasišnekėdami, susirinkusieji praleido jaukų vakarą savo pastogėj ir savo bičiulių tarpe.

Alg. Š

IŠ VI- SUR

— London, Ont., lietuviai Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį paminėjo pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioj. Pamokslą pasakė kun. I. B. Mikaluskas, OFM. Giedojo "Pašvais-tės" choras ir sol. Irena Cernienė. Salėj akademinę dalį pradėjo LB apyl. pirm. Miras Chai-nauskas. Pranešėjas buvo R. Genčius. Paskaitą skaitė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė. Solo dainavo solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis. Dalį programos atliko "Pašvais-tės" choras, vadovaujamas Ritos Vilienės-Abromaitytės ir sol. I. Černienė. Visiem akomponavo muz. J. Govė-das.

— Advokatas Ivars Berzins, Amerikos teisme sėkmingai nuo OSI kaltinimų apgynęs Juozą Kungį ir paveikęs teisėjų savo sprendime atskleisti KGB ir OSI (Specialių investigacijų įstaigos) kolaboravimą prieš pabaltiečius pabėgėlius, kalbės LB Politinių studijų konferencijoje, įvyksiančioje New Yorke gegužės 11-12. Berzins, kuris turėjo progą lankytis Lietuvoje ir stebėti OSI vykdomą teisminių depozicijų ėmimą, savo paskaitoje apžvelgs kaltinti naudojamus dokumentų šaltinius, sovietinę "režisūrą" imant depozicijas, OSI planus traukti teisman iki šiol nejudintus asmenis ir svarbą bei galimybes dėti pastangas, kad vykdomom investigacijom būtų suteiktas demokratinis procesas.

— "Tėviškės Žiburių" savaitraščio rengiamas spaudos balius įvyks balandžio 28 Anapilio didžiojo salėj. Minima darbo 35 metų sukaktis.

— Poetas Bernardas Brazdžionis skaitys savo poeziją balandžio 28 Chicago Jaunimo Centro kavinėj, kai ten vyks Lietuvių Fondo knygos sutiktuves.

— Chicago Jaunimo Centro metinis koncertas savų patalpų didžiojo salėj įvyks balandžio 29. Programą atliks "Harmonijos" kvartetas iš New Yorko.

— Vieni iš dabartinio meto svarbiųjų LB uždavinių yra paveikti Pabaltijo nepriklausomybės reikalui palankiai nusiteikusias demokratines valstybes, kad Europos Parlamento rezoliucijai Pabaltijo reikalui būtų suteiktas deramas dėmesys Jungtinės Tautos. Šia linkme New Yorke intensyviai darbuojasi BATAUNO organizacija, kurios vadovybę sudaro visų trijų Pabaltijo valstybių atstovai. PLB valdyba BATUNO veiklą remia finansiskai ir siekia, kad jo veiklai lietuvių visuomenėje būtų sudarytas tinkamas užnugaris. Gegužės 11-12 New Yorke įvyksiančio LB politinio savaitgalio metu su šiuo metu vykdoma BATUNO akcija Europos Parlamento rezoliucijos klausimu supažindins jo pagrindiniai vadovai Juta Ritzo, Ints Rupners ir Ina Novazelskytė.

— Pasikalbėjimas su Antanu Mažeika, Baltų Laisvės Lygos vicepirmininku, kovo 27 padarė Londono dienraštis "Daily Mail", o balandžio 2 "USA Today". Po Mažeikos pasirodymo NBC televizijos programoj ir sėkmingos Žmogaus teisių konferencijos kovo 17 susidomėjimas lygos veikla augs.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Wesoke, Brooklyn, N.Y., A. Dumbra, Saginaw, Mich., E. Huse, Stamford, Conn. Užsakė kitiem: S. Sidlauskienė, Roslindale, Mass. — L. O'Brien, Santa Rosa, Calif., S. Vitkus, Hartford, Conn., — M. Derums — England. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS TALINE, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA	GRĮŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 3 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS TALINE, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 11 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

Į kainą įskaitoma kelionė Finnair lėktuvu, trys valgiai Pabaltijo kraštuose, kelionė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Talliną ir atgal, sutikimai vakariene Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijo kraštuose kasdien dvi apžiūrėjimo ekskursijos, įskaitant Kauną ir Trakus. Kelivai nakvos Helsinky Tomi, Talline Viru, Rygoj Latvia ir Vilniuj Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarinio pakraščio pagal asmenišką susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
 #710 B: Ilepso 10-27 ..... \$1,999
 #814 B: rugpjūčio 14-31 ..... \$1,999
 11 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
 FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
 #612 B: birželio 12-28 ..... \$1,899
 #918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 ..... \$1,829
 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
 LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA
 #520: gegužės 20 - birželio 1 ..... \$1,699
 5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj
 ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
 #612A: birželio 12-23 ..... \$1,649
 #710: Ilepso 10-21 ..... \$1,649
 #807: rugpjūčio 7-18 ..... \$1,649
 #918A: rugsėjo 18 - 29 ..... \$1,489
 6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
 LUFTHANSA via JFK & Boston
 OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų
 ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
 #604: birželio 4-15 ..... \$1,639
 #710A: Ilepso 10-21 ..... \$1,639
 #814A: rugpjūčio 14-25 ..... \$1,639
 #904: rugsėjo 4-15 ..... \$1,639
 #101: spalio 1-12 ..... \$1,289
 6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
 FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
 #917: rugsėjo 17 - 26 ..... \$1,259
 6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky
 FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS

293 Auburn St.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratešti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė .....
 Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
 Už kalendorių \$.....
 Spaudai paremti \$.....

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsaku "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
 Numeris, gatvė .....
 Miestas, valstija, Zip .....

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.
 B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrišta. 8 dol.

B. Ramanuskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinį straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiūsis, Visaip atsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didelio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sunkiuose. Įrišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoje. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumą okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštais viršeliais 12 dol., įrišta — 15 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vyduanas, Sieben Hundred Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Įrišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Įrišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknis. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

P. Melnikas, Pakirsta šaka. Romanas, Kietais viršeliais. 8 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatino mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Įrišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo kelias. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. III dalis. 11 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šlame laikraštelyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausimai siųsti jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

DARBININKO SKAITYTOJAI

Tamstai mirus, tie asmenys, kuriem paliekama "in trust" santaupos banko knygutė, galės, pristatę Tamstos mirties liudijimą ir atsiskaitę su mokesčių įstaigomis, paveldėti jiems "in trust" paliktą turtą. Vyriui priklausančios žmonos palikimo dalies dydis priklauso nuo to, ar yra, ar nėra vaikų. Jei nėra vaikų, jam daugumoj valstijų priklausytų visos palikimas, kai kuriose valstijose — tik pusė su tam tikru minimumu. Tačiau, jei Tamstos vyras nutartų "sugriauti" santaupų "trustus", reikalaujamas pilnos įstatymų jam pripažįstamos dalies, jis turėtų labai sunkią bylą ir vargu ar ką laimėtų.

SKAITYTOJUI A.S.

1. Tėvas negali nurašyti nuo mokesčių savo vaikam teikiamos teismo įsakymo pašalpos (child support). Tačiau, jei jis duoda daugiau negu 50% vaikams išlaikyti reikalingos sumos, jis gali juos prisirašyti kaip "dependents" (išlaikomus šeimos narius). Kaip žinot, kiekvienam "dependent" galima "nuimti" \$1,000 nuo brutto pajamų.
 2. Į šį klausimą geriausiai atsakys Tamstos artimiausia

Social Security įstaiga.

3. Žinoma, tas pats asmuo gali gauti jam priklausantią senatvės pensiją (social security) ir, jei jo darbovietė, jam dirbant, yra turėjusi pensijų planą (pension plan), taip pat turi teisę gauti ir iš tos darbovietės jam priklausantią pensiją, nenustodamas nė vieno cento jam priklausančios social security. Jei esat dirbęs daugiau negu vienoj darbovietėj ir jos visos yra turėjusios "pension plans", kai jose dirbot, galit gauti pensijas ir iš kelių bendrovių. Kai kurios įstaigos turi tokius pensijos planus, kurie apriboja išmokamas pensijas gaunamos social security sumos dydžio pagrindu. Patariu gerai perskaityti turimą informaciją šiuo reikalu. Darbovietės privalo kiekvienam darbininkui suteikti informaciją apie turimą pensijų planą aplinkraščių ir biuletenių būdu. Todėl Tamsta greičiausiai turi šį reikalą liečiančią "literatūrą" savo žinioje.

Kiek knygų įsigijai praeltais metais? Viena, dvi, tris? O gal akis uždegęs praėjai pro lietuvišką knygą, kad tik nerelkėtu jos nusipirkti. Žinoma, tokiu būdu lietuviškos knygos išsilikymo neparemsi.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, prel. P. Juro paruošta maldaknygė, mažo kišeninio formato, su daugybe maldų, litanijų, novenų. Tinka ir patiems pasimelsti ir kitiems padovanoti, kurie tokių maldaknygių neturi. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Įrišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Įrišta. 23 dol.

Auszra — I tomas. Įrištas. 20 dol.

Auszra — II tomas. Įrištas. 20 dol.

J. Puzinas, Petras Avižonis. Įrištas. 10 dol.

J. Eretas, Št. Šalkauskio biografija. Įrišta. 5 dol.

Prof. J. Eretas tarnyboj Lietuvai. Straipsnių rinkinys. 4 dol.

St. Yla, Jurgis Matulaitis. Biografija. 5 dol.

J. Kaributas, Kelionė aplink pasaulį. 4 dol.

Šv. Raštas, Naujasis Testamentas. Įrištas. 6 dol.

Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 5 dol.

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dainauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnyns, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažeraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJA KNYGA

Antano Gailiūšio — VISAIP ATSTITINKA, novelės, išspausdintos pranciškonų spaustuveje Brooklyne. Knyga turi 272 puslapius, joje įdėta 9 novelės. Viršelį piešė dail. Romas Viešulas. Kaina 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B. S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai. 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklai. Įrišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose. 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilij poezijos antologija. 9 dol.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdos. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridedama už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vincio Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25

Laukiame užsakyimų papildomam L. E. tomui.
 Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
 Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

už taupomąsias sąskaitas **9%** (9.48% yield)

už IRA indėlius **11%** (11.5% yield)

už sertifikatus nuo **10% iki 11%**

KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100,000 DOL.

KASOS adresas:

86-01 114th Street
 Richmond Hill, N.Y. 11418
 Telef. 212 441-6799

Įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Sv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

NEW YORKE

New Yorke gegužės 11-12 įvyksianti LB Politinių studijų konferencija bus užbaigta šeštadienį, 7 val. vakaro, Kultūros Židinio patalpose Brooklyne įvyksiančiu koncertu — banketu. Banketo metu bus pagerbtas Lietuvos Informacijos Centro New Yorke įsteigėjas Lietuvos Religinės Šalpos centro vadovas ir daugelio organizacijų aktyvus darbuotojas kun. Kazimieras Puzevičius. Meninę programą dalį atliks šiuo metu Washingtono gyvenanti Chicago Lietuvos Operos solistė Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė. Pagrindinę kalbą, įvertinančią kun. K. Puzevičiaus įnašą į Amerikos lietuvių visuomeninį ir religinį gyvenimą, pasakys iš Washingtono atvykęs Baltųjų Rūmų štabo pareigūnas santykiams su visuomene Linas Kojelis. Banketo organizavimu rūpinasi New Yorke LB apygardos vicepir. inž. Vyt. Alksninis. Konferenciją globoja New Yorke LB apygardos valdyba, vadovaujama Aleksandro Vakselio.

Balfo madų parodoj gegužės 6, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje matysime: Andrių Kovaliauską ir jo puošnius drabužius, Brownstone 5-tos Ave. studijos drabužius ir batus. Gražnia Tiskutė-Tucci ir jos vaikų drabužius, Jamai-ca salų maudymosi kostiumus, mūsų gražųjį jaunimą, Vidos Jankauskienės dar vienos srities gabumų, jauną profesionalią modeliotoją Ricky Donado. Bus staigmenų. Stalus ir bilietus reikia užsisakyti pas Aldoną Klivečienę 201 768-2327, Vinca Padvarietį 212 847-5619 ar Antaną Pumputį 212 296-1939. Valdybos pavesta įdomios parodos organizavimu rūpinasi Regina Ridikienė 212 849-0670 (po 7 val. vakaro).

Time žurnalas balandžio 16 dienos laidoje knygų skyriuje prisiminė ir Lietuvą. Ten buvo aprašoma knyga apie sovietų invaziją į Čekoslovakiją. Iš knygos cituojama ištrauka, kaip Sovietai deportavo milijoną lietuvių, kaip išžudė šimtus ir tūkstančius lenkų, kaip likvidavo Krymo totorius ir t.t. Šią iškarpa redakcijai atsiuntė Emilija Jurevičiūtė iš Lindeno, N.J.

Bilietų į kun. A. Račkausko 50 metų kunigystės jubiliejiaus banketą, kuris bus gegužės 27 Cordon Bleu salėje, galima užsisakyti ir gauti pas: Apolonią Radzivanienę — 441-9720, M. Shalins — 296-2244, Eugeniją Kezientę — 296-0798, Bronių Sutkų — 849-2197, Joną Adomėną — 497-5212, Petrą Ažuolą — 296-1205 ir Apreišikimo parapijos raštinėje.

Kasos, Lietuvių kredito unijos, narių susirinkimas bus balandžio 29, šį sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Rinkimuose galės balsuoti tik iš anksto atsiuntę arba atsinešę balsavimo lapelius.

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopa ruošia tradicinį margučių balių gegužės 12, šeštadienį, 7 val. vak. Fifi svetainėje, Woodhavene. Pimmininkė Spudienė visus kviečia dalyvauti. Bus įdomi programa ir vakariėnė.

Dail. Česlovas Janušas nutapė didelį kun. A. Račkausko tėviškės paveikslą, kuris bus įdėtas į jo kunigystės 50 metų sukaktuvinį leidinį. Kun. A. Račkauskas yra gimęs ir augęs gražioje Platelių apylinkėse.

Dail. Albino Elksaus kūrybai yra skiriamas naujas Aidų žurnalo numeris. Dail. Albinas Elksus jau žinomas vitražų meistras, jau daugel metų turįs savo studiją New Yorke, taip pat jis ir profesoriauja Fordhamo universitete.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas, raštu pasveikino kun. A. Račkauską jo kunigystės 50 metų sukakties proga. A. Simutis kadaise drauge su kun. A. Račkausku lankė tą pačią Telšių gimnaziją. Kun. A. Račkauskas 1927 įstojo į Telšių kunigų seminariją ir ją baigė 1934. Šis gen. konsulo A. Simučio sveikinimas bus išspausdintas specialiaame sukaktuviniame kun. A. Račkausko leidinyje.

Inž. Vytautas Oniūnas jau kuris laikas yra perkeltas dirbti į Juno Beach, Fla. Jo bendrovė stato atominės energijos elektros stotis. Toje bendrovėje jis yra vyriausias elektros inžinierius. Neseniai jis Juno Beach, Fla., nusipirko namus, kur greitai iš Woodhaveno persikels ir jo žmona Marija. Juno Beach, Fla., gyvena jo vyresnis brolis Bronius Oniūnas ir jo žmona Bronė Oniūnienė, anksčiau gyvenę Maspethe, N.Y., prieš 8 metus persikėlę į Juno Beach, Fla.

Šv. Pranciškaus Varpelis, kiek susitrukęs dėl jo redaktoriaus Tėv. V. Gidžiūno, OFM, mirties, išleidžiamas šią savaitę. Tai bus kovo-balandžio mėnesių numeris. Tuoj greitai bus išleistas ir gegužės-birželio numeris.

Šv. Kazimiero iškilmės Romoje yra įrašytos į vaizdajuostę (video). Kurie norėtų gauti tos juostos kopiją, prašomi kreiptis į Daivą Kezientę, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

BOSTONO ŽINIOS

Minkų padėka
Balandžio 1 suėjo 50 metų nuo tos dienos, kai mudu pradėjom vadovauti seniausiai Naujosios Anglijos lietuviškai radijo programai.

Sukaktuvių proga buvo surengtas koncertas ir banketas. Nuoširdžiai dėkojam visiem programos atlikėjams, sveikintojam, išreiškusiems sveikinimus žodžiu ir raštu, įteikusiems dovanas ir pagerbimo atžymėjimus, visiem vakaro dalyviams, prisidėjusiems prie programos tolimesnio išlaikymo, šeiminiškėm, loterijos aukotojams ir dalyviams, korespondentams, garsinusiems ir aprašiusiems šį įvykį. — Steponas ir Valentina Minkai.

Minkų radijo valandos 50 metų darbo sukaktis

Steponas ir Valentina Minkai balandžio 1 šventė savo radijo veiklos 50 metų sukaktį So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje. Susirinko gausus būrys lietuvių padėkoti Minkams už jų darbą, kuris buvo pradėtas labai sunkiomis sąlygomis.

Šią minėjimo sukaktį pradėjo Steponas Minkus. Jis pakvietė inž. Juozą Stašaitį tarti žodį. Prieš jį dar Minkus pakvietė LMF Bostono klubo pirmininkę Elena Vasyliūnienę, kuri pasveikino Minkus su šia darbu, o taip pat vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktimi.

Inž. Juozas Stašaitis perskaitė gautus sveikinimus raštu. Sveikino Lietuvos atstovus Washingtono dr. Stasys Bačkis, LB Kultūros tarybos vardu J. Stempuzis, Californijos Lietuvių klubo radijo vedėja Rūta Kleva Vidžiūnienė, iš Pensilvanijos P. ir D. Dargis.

Henrikas Kačinskas, dramaturgas, iš Sunny Hills, Fla., yra išvykęs pasisvečiuoti pas savo broį kompozitorių Jeronimą Kačinską Bostone. Sofija Kačinskienė kiek vėliau iš Sunny Hills atvyksta pasisvečiuoti į New Yorką.

Toronto Prisikėlimo parapija išleido spalvotą dail. A. Valeškos vitražo sąlanką, kurią galima naudoti laiškams rašyti. Vitražas yra skaldyto stiklo. Šventasis karalaitis vaizduojamas katedros fone. Atvirukas išleistas šv. Kazimiero jubiliejiaus proga. Darbininko redakcijai jį atsiuntė kun. V. Pikturna, kuris balandžio pradžioje vedė rekolekcijas, Kankinių parapijoj Anapily.

Žurnalistas Bronys Raila, balandžio 15 dalyvavęs premijų šventėje Detrote, vyksta į Floridą, sustos pas savo bičiulius Civinskus, Juno Beach, Fla. Balandžio 29 jis kalbės Lietuvos Bendruomenės susirinkime. Drauge bus supažindinama su jo naujausiomis knygomis.

Dr. Vytautas Dambra iš Venecuelos atsiuntė šv. Kazimiero bažnyčios kelias nuotraukas iš lauko ir šv. Kazimiero altoriaus nuotrauką. Už nuotraukas Darbininko redakcija dėkoja.

Klemensas Jura, poetas, gyvenęs Brazilijoje, išleido eilėraščių rinkinį "Kauburėliai". Rinkinys pasirodė 1982, bet Darbininko redakcijai pasiekė tik šiais metais. Kaip buvo rašyta, pranciškonų spaustuviėje Brooklyne šiais metais išspausdintas to paties poeto kitas rinkinys — "Diemedžio šakelė".

M. K. Čiurlionis, Kūrėjas ir Žmogus, kun. prof. Stasio Ylos paskutinis veikalas, išleistas Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklos Chicagoje. Kun. St. Yla mirė praėjusių metų kovo mėnesį, patikrinęs šios knygos korektūras, bet nespėjęs sudaryti jos vardyno. Knyga atbaigė kiti jo bičiuliai. Gausiai iliustruota, panaudota labai daug medžiagos. Gaunama ir Darbininko administracijoje. 468 puslapiai. Įrišta. Kaina 15 dol.

Trakų šaulių rinktinės vardu sveikino pirm. Vladas Bajerčius. Jis perskaitė Lietuvos Šaulių S-gos išveivioj centro valdybos sveikinimą, o taip pat įteikė Steponui Minkui aukščiausią šaulių s-gos žvaigždės ordiną. Gi Trakų rinktinės vardu dar įteikė Minkam už darbą padėkos lapą.

Inž. Juozas Stašaitis supažindino su Minkų darbu nuo 1934 metų, kada pirmą kartą radijo bangomis pasigirdo lietuviškas žodis, daina ir muzika Naujojo Anglijoj.

Meninę programą atliko trio "Paslaptis" iš Hartford, Conn., ir aktorius Vitalis Žukauskas, vadinamas "Vieno žmogaus teatras". Trio dainavo gražias lietuviškas dainas: Tėvynė Lietuva, Tėviškė Lietuva, Kur gimta padangė, Kur Nemunai jaunų dienų, Gimtinės aidai, Nemunėli, Nemunėli, Šlama šilko vėjas, Vakaro daina, Gimtinė ir Tu, Drugelis, Gegutė ir Sutrinko keleliai. Gi Vitalis Žukauskas, nors jau yra keletą kartų girdėtas, šį kartą buvo su visai nauja programa. Jo juokas daugelį net pravigdė. Jis tikrai yra meistras humoro, kuris nieko neužgauna ir niekam nepakenkia, bet pradžiugina labai ir labai. Daugelis atsilankiusių j parengimą net sakė, jog atėjo ypatingai pasiklausyti V. Žukausko. Ir tikrai jis neapvydė.

Po visos programos vyko loterija, vaišės ir iškiliosios lietuviškos Bizinkauskaitės pagerbimas.

Mes irgi reiškiamė Minkams padėką už jų darbą, kurie varo tokia gražią lietuvišką vagą.

Organizuojamas Šv. Kazimiero muziejus Putname

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimo komitetas Bostone nutarė organizuoti Šv. Kazimiero muziejų Putname.

Šiam muziejui būtų renkamos visos išleistos apie šv. Kazimierą knygos, brošiūros, laikraščių iškarpos, minėjimų dienotvarkės, minėjimų fotografijos ir t.t., kurios būtų saugojamos specialiai įsteigtame muziejely, ALKOS patalpose.

Surinkus visą medžiagą apie visus vykstančius šv. Kazimiero minėjimus, jie pasilikty ir gal būtų net 1000 metų jubiliejui parodymas, kaip lietuviai minėjo savo šventį.

Visą medžiagą prašoma siųsti: ALKA, J.C.C., Putnam, CT 06260.

Lietuvių tautų festivalyje

Naujosios Anglijos liaudies šokių tautybių festivalis balandžio 14-15 šventė 40 metų sukaktį. Festivalis jau eilę metų vyksta Natick, Mass. Šiais metais dalyvavo 20 tautybių. Lietuviam atstovavo Bostono tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos ir Gedimino Ivaškų. Lietuviai dalyvauja tame festivalyje nuo pat jo įsikūrimo dienos, vadovaujami Onos Ivaškienės, o dabar ir sūnaus Gedimino. Trys tautybės — lietuviai, lenkai ir anglai — dalyvauja 40 metų, nepraleidę nei vieno karto. Kitos tautybės kai kada nedalyvauja, o kai kada atsiranda ir naujos. Lietuviam atstovavo 40 jaunų šokėjų ir 24 mažieji — vaikų darželio. Savo

JAV ir Kanados tautinių šokių šventė įvyks liepos 1 Cleveland, Ohio. Iš New Yorko ten ruošiasi vykti tautinių šokių grupė "Tryptinis", vad. Jadvygos Matulaitienės, o taip pat gausus būrys žiūrovų. Kelionių agentūra "Vytytis" yra paėmusi autobusą. Iš New Yorko išvyksta birželio 29, penktadienio vakare. Grįžtama liepos 2, pirmadienį. Šis autobusas bus naudojamas ir Clevelande vykimui iš viešbučio į šventės salę, į banketą ir pan. Visų šių kelionių kaina 60 dol. asmeniui. Registruotis agentūroje "Vytytis", 2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229. Tel. 212 769-3300. Šioj agentūroj taip pat galima gauti bilietų į šokių šventę (savikaina) ir taip pat papiginta kaina viešbučių, esančių netoli šokių salės.

Skaučių "Birutės" dr. vės stalis. Iš k.: Rūta Bričkutė, pavaduotoja Audra Veitaitė ir draugininkė vyr. sk. Aušra Vidugirytė.

graziais tautiniais drabužiais ir gražiais šokiais žavėjo visą publiką ir buvo dėmesio centre. Tautybės taip pat turėjo stalus su tautiškais valgiais. Lietuviai ir čia buvo pirmoje vietoje. Dailininkas Dilba gražiai dekoravo lietuvių stalą, o šokėjų tėvai ir motinos rūpinosi valgiais. Čia vadovavo Vidugiriai ir Štuopienė. Prie stalo patarnavo ir patys šokėjai. Festivalis vyko dvi dienas. Lietuvių pranešėja buvo Mirga Girniuvienė. Ji savo gražiu balsu, gražia laikysena daug padėjo šokėjams ir publikai, supažindindama su lietuvių tautiniais šokiais ir vėliau maistu.

Mes džiaugiamės mūsų jaunu, kuris taip gražiai atstovauja lietuviams, džiaugiamės visais, kurie prie to darbo prisideda. O didžioji padėka priklauso Onai ir Gediminui Ivaškam už tą nepailstamą tautinį darbą reprezentuojant lietuvius.

Kultūrinė popietė

Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius balandžio 15 surengė tautinių drabužių, juostų ir margučių parodą. Susirinkę žavėjosi tais gražiais eksponatais. O dailininkė Danguolė Kuolienė skaitė paskaitą "Liaudies meno bruožai lietuvių grafikoje", o taip pat rodė skaidrėse įvairių vyresniosios ir jaunesnės kartos lietuvių grafikų darbus, kurie gyvena pasaulyje ir pavergtėjo Lietuvoje. Lietuvoje. Paskaita buvo įdomi, nes dail. Kuolienė labai vaizdžiai kalbėjo, rodydama skaidres ir aiškindama, kaip tie darbai atliekami.

Prof. J. Eretas per radiją

Balandžio 15 programoje Laisvės Varpas originaliai paminėjo prof. Juozą Eretą, mirusį kovo 13 Šveicarijoje, iškeldamas kontrastu tiem lietuviams, kurie liegvai pasiduoda įvairiom svetimom įtakom ir atsako viso to, kas sava, lietuviška. Kaip nuoširdžiai prof. Eretas sielojosi lietuviškais reikalais, pailiustruoja jo kalba, pasakyta per Laisvės Varpą prieš keliolika metų, kai prof. J. Eretas lankėsi šiame krašte. Toje kalboje prof. J. Eretas džiaugėsi, kad daugelis lietuvių nau-

jų ateivių gražiai įsikūrė šiame krašte, ragindamas juos neužmiršti Lietuvos didžiosios nelaimės, dirbti jos išlaisvinimui ir lietuviškas išlaikymui šiame krašte. Mūsų pareiga — darbas Lietuvos išlaisvinimui ir lietuvių kalbos bei lietuviškas išlaikymas už Lietuvos ribų. Savo kalbą prof. Eretas užbaigė: Tas nevertas laisvės, kas negina jos. Programos vedėjas P. Viščinis pavadino tą kalbą testamentu tiem, kurie išklydo iš tėviškės ne mirti, bet prarasti lietuvių tautos gyvybę. Šios mintys užskleistos komp. Aleksandro Kačanausko kūrinium "Kur prapuolė tas kelelis", atlikto sol. Vincės Jonuškaitės.

BOSTONO RENGINIAI

Balandžio 28, šeštadienį, 2:30 val. popiet LMF Bostono klubo susirinkimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos mažojoje salėje. Liuda Waingorten kalbės apie Šv. Žemę ir Jordaną. Pokalbį pailiustruos skaidrėmis.

Balandžio 29, sekmadienį, po 10:15 val. mišių LB Bostono apylinkės visuotinis susirinkimas Šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia. Susirinkimo pradžiai 12:15 val. Bus išklausti įvairūs pranešimai ir vyks naujos valdybos rinkimai.

Balandžio 29 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj Hamiltono teatro "Aukuras" suvaidins "Tėviškės pastogė". Rengia vyr. skaučių židyns.

Gegužės 6 — Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 13 — 3 val. vakaras su poetu Stasiu Santvaru ir pianisto Vytauto Bakšio piano koncertas First and Second Church salėj, Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Motinal mirus,

ALDONAI MACKEVIČIENEI

ir jos vyrui Stepui gilia užuojautą reiškiamė.

Grazina ir Mykolas Molynai

A.A.

ANTANUI STEPONIUI

mirus, žmonai Onai ir gliminėms reiškiu nuoširdžiausią užuojautą.

Vladas Kalytis

Mylimam broliui

A.A.

JUOZUI BABUŠIUI

Chicagoje mirus, Bronių Babušį, jo žmoną Onutę ir visus artimuosius širdingai užjaučia

Ona Barauskienė ir Sabalių šeima

"Amber Holidays"

1984 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— \$1114.00	Liepos 9	— \$1618.00
Gegužės 9	— 1114.00	Liepos 18	— 1361.00
Gegužės 14	— 1335.00	Rugpjūčio 1	— 1361.00
Gegužės 30	— 1361.00	Rugpjūčio 13	— 1528.00
Birželio 11	— 1315.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Birželio 18	— 1528.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Birželio 20	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
		Spalio 3	— \$1268.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Tallinas, Maskva, Leningradas. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lyds vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Ištaigal vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikvieskti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to change

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: balandžio 28, šeštadienį, Laisvės Žiburio koncertas, kurio programą atlieka Nelė ir Arvydas Paltiniai, neseniai pasitraukę iš Lietuvos ir dabar gyveną V. Vokietijoje; balandžio 29, sekmadienį, 2 v. popiet, Lietuvių Federalinės Kredito Unijos Kasos narių susirinkimas mažojoje salėje, 4 v. popiet didžiojoje salėje — tradicinė Atvelykio popietė, kurią rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Eucharistijos garbinimo diena Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus gegužės 6, sekmadienį. Švč. Sakramentas adoracijai bus išstatytas po 11 val. mišių, 5 v. popiet iškilmingi mišparai, procesija, palaiminimas su Švč. Sakramentu. Pamokslą pasakys Tėv. Placidus Barius, OFM.

Kongresmanam ir senatoriam bus rašomi laiški balandžio 28, šeštadienį, Kultūros Židinyje, prieš Laisvės Žiburio koncertą ir po koncerto. Bus paruošti tekstai, kuriuos reikės tik pasirašyti. Laiškuose iškeliamas OSI kolaboravimas su KGB. Laiškų rašymo vėjų koordinuoja Americans for Due Process.

Darbininko spaudos kioskas su naujausiais leidiniais bei su papigintų knygų gausybe veiks administracijos pastate balandžio 28-29, kai Kultūros Židinyje vyks Laisvės Žiburio koncertas, LMF New Yorko klubo Atvelykio popietė ir Kasos metinis susirinkimas. Visi kviečiami atsilankyti ir įsigyti lietuviškų knygų, plokštelių bei įvairių suvenyrų.

Kun. Juozas Margis, MIC, aptarnaujas Rosario lietuvių Argentinoje, balandžio 23 atskrido į JAV. Trumpai apsilankęs pranciškonų vienuolyne Brooklyne ir Darbininko redakcijoje, išvyko į Chicago, kur dalyvaus Lietuvių marijonų metinėje kapituloje.

Pianistas Vytautas Bakšys, jau plačiai pasireiškęs kaip jauna meninė pajėga, dalyvauja tradicinėje Atvelykio popietėje ir ten atliks meninę programą. Popietė bus balandžio 29, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas, kuriam pirmininkauja Marytė Žukauskienė.

LB Great Neck apylinkės valdyba kviečia visus narius į metinį susirinkimą, kuris įvyks balandžio 27, penktadienį, 7 val. vak. Rasos ir Henriko Miklų namuose, 10 Church St., Great Neck, N.Y.

Pabaltiečių dailininkų grafikos ir piešinių paroda vyks balandžio 28 - gegužės 6 Ukrainiečių Namuose, 2 East 79th Street, Manhattane. Parodos atidarymas įvyks balandžio 28, šeštadienį, 3 val. popiet. Dalyvauja apie 30 dailininkų. Iš lietuvių dalyvauja: N. Alpertas, J. Bagdonas, D. Jurkutė, E. Urbaitytė, E. Kepalaitė, P. Lantukas, N. Židonytė, G. Montvilienė. Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia Baltia — Baltic American Association for the Arts.

New Yorko vyr. skaučių Vilių sesių sueiga bus gegužės 2, trečiadienį, 7:30 val. vak. pas G. Šlapeliene, 4 Harward Plane, Comet, N.Y. Tel. 516 543-3409. Visos sesės prašomos sueigoje dalyvauti.

LB Politinių studijų savaitgalis — konferencija įvyks gegužės 11-12 New Yorke. Posėdžiam naudos dvi skirtingas patalpas. Penktadienio posėdžiai vyks pačiame New Yorke (Manhattan). esančiame Estonian House, 243 East 34th St. Šeštadienio posėdžiam ir banketui persikeliamas į Lietuvių Kultūros Židinį, 341 Highland Blvd., Brooklyno miesto dalį. Abi dienas programa bus pradėta 10 val. ryto. Visuomenė yra kviečiama konferencijoje gausiai dalyvauti.

Jauna dirbanti pora ieško buto iš 3 kambarių. Pageidaujama Richmond Hill arba Woodhaven rajone. Po 7 val. vak. skambinti telef. 849-9604.

Government jobs. \$16,559-\$50,553/year. Now Hiring. Your Area. Call 805 687-6000. Ext. R-9000.

Ieškoma moteris, kuri galėtų prižiūrėti lietuvių moterį, gyv. Ozone Park, N.Y. Geras atlyginimas. Dėl laiko galima susitarti su dirbančia dukra. Skambinti po 8 val. vakarais 845-9019.

Ieškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunikuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindiniai apima mašinos darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniškus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlygos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siųsti reziumė: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00—843-6677.

Sol. Nelė Paltinienė dainuoja praėjusiais metais "Margučio" surengtame koncerte Chicagoje. Pirmoje eilėje matomi: Lietuvos generalinė konsultė J. Daužvardienė, kun. J. Prunskis, kun. P. Daugintis, Br. Nainys, "Pasaulio lietuvių" redaktorius, ir kiti. Nelė ir Arvydas Paltiniai New Yorke koncertuos balandžio 28. Pittsburghe koncertas rengiamas gegužės 5, Detroite — gegužės 20, Chicagoje — gegužės 27. Koncertus rengia minėtuose miestuose veikiančios lietuvių radijo laidos. Nuotrauka Petro Malėtos

Bridges, Lithuanian-American Newsletter, leidžiamas Lietuvių Bendruomenės angliškai kalbantiesiems, bet besidomintiems lietuviškais reikalais. Š.m. balandžio numeris jau pasiekė skaitytojus. Šis numeris skirtas lietuviškos medžiagos. Biuletinį redaguoja Demie Jonaitis ir Dalia Bulvičiūtė. Metinė prenumerata 5 dol. Adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvos vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 2, šį trečiadienį, 8 val. vak. V. Atsimainymo lietuvių parapijos salė, Maspeth, N.Y. Šalia įvairių oficialių pranešimų bus ir svečias kalbėtojas. Raimondas Balsys, grupės tautinių šokių vadovas, kalbės apie lietuvių tautinius šokius. Jis planuoja taip pat parodyti filmą iš JAV rytinio pakraščio tautinių šokių šventės, įvykusios 1982 gegužės mėn. Hartforde.

Laikrodžiai vėl sukinejami šviesos taupymo sumetimais. Balandžio 28, naktį į sekmadienį, laikrodžius reikia paskuti vieną valandą pirmyn.

LAISVĖS ŽIBURYS KVIEČIA

Šį šeštadienį, balandžio 28, įvyksta jau 18-tas Laisvės Žiburio radijo pavasario koncertas ir balius. Džiaugiamės ir didžiuojamės tokia gražia tradicija. Kurie Laisvės Žiburio renginiuose dalyvauja, žino, kad jie pasižymi gausia publika ir įdomia, originalia programa. To paties tikimės ir šį šeštadienį, nes programai pakvietėme visai neseniai iš okupuotos Lietuvos pasitraukusią vieną iš pačių iškilusių lengvojo žanro solisčių Nelę Paltinienę ir jos vyrą muz. Arvydą.

Paltinų repertuaras apima dainas apie Lietuvą, gamtą, jūrą ir meilę. Žinant jų užtarnautą pasisekimą Lietuvoje, bus tikrai įdomu juos pamatyti ir išgirsti čia, New Yorke. Vakara praturtins ir "Margučio" radijo vedėjas Petras Petrutis, kuris specialiai atvyksta iš Chicago šiam koncertui. Jis vadovaus programai.

Baliaus metu šalia populiaraus Joe Thomas orkestro trumpai pasirodys ir brolių Kezių orkestras — specialiai jaunimui. Tad bus linksma ir jauniems, ir seniems.

Romas Kezys,
Laisvės Žiburio vedėjas

TRADICINĖ ATVELYKIO POPIETĖ

bus balandžio 29, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Meninę programą atliks pianistas VYT. BAKŠYS

Gausus Velykų stalas.

Laimėjimam leidžiamas dail. JUOZO BAGDONO paveikslas.

Įėjimo auka 8 dol.

POPIETĖ RENGIA IR VISUS ATSLILANKYTI KVIEČIA
LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBAS

TAUTOS FONDAS, INC.

kviečia New Yorko ir apylinkių lietuvius dalyvauti inkorporuoto Tautos Fondo

DEŠIMTAME SUVAŽIAVIME

1984 m. gegužės 5 d. 10 val. ryto
Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y.

Taip pat visi kviečiami dalyvauti

IŠKILMINGOJE VAKARIENĖJE

tą pačią dieną 7 val. vak. K. Židinyje.

Vakarienės metu nuotaikinga akt. VITALIO ŽUKAUSKO aktualijų programa. Vakarienės išlaidom padengti aukojama 10 dol. Iš anksto apie dalyvavimą pranešama I. Banaitienei, tel. 296-3684.

Dar kartą kviečiame ir laukiame atsilankant.

TAUTOS FONDO TARYBA

LB New Yorko apygarda visus maloniai kviečia į Lietuvos Informacijos Tarnybos direktoriaus

KUN. KAZIMIERO PUGEVIČIAUS PAGERBIMĄ — BANKETĄ

1984 m. gegužės 12 d. 7 val. vak.

Lietuvių Kultūros Židinyje,

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE:

1. Kun. K. Pugevičiaus pagerbimas. Pagrindinį žodį tars LINAS KOJELIS, lietuvių atstovas prie Baltųjų Rūmų.

2. Meninę programą atliks solistė NERIJA LINKEVIČIŪTĖ iš Washingtono, D.C. Akomponuos pianistė DALIA SAKAITĖ.

3. Banketas — vakarienė ir sveikinimai.

Banketo programai vadovaus ALGIMANTAS GEČYS, PLB Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas.

Auka \$15.00 asmeniui. Bankete vietos prašoma užsisakyti pas Malviną Klivečkienę, tel. 296-0406.

Iki malonaus pasimatymo!

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

kviečia visus narius ir besidomiančius taupymu į metinį

SUSIRINKIMĄ

Sekmadienį, balandžio 29, 2 val. po pietų
Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Programoje: pranešimai, direktorių rinkimai, diskusijos ir valšės visiems atsilankusiems.

Pastaba: rinkimuose galės balsuoti tiksliai iš anksto atsiuntę arba atsinešę su savim balsavimo lapelius.

LAISVĖS ŽIBURYS

kviečia visuomenę į tradicinį

PAVASARIO KONCERTĄ — BALIŲ

šeštadienį, balandžio 28 d.

Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžia 7 val. vak. punktualiai

PROGRAMOJE IŠKILŲS LENGVOSIOS MUZIKOS MENININKAI

NELĖ IR ARVYDAS PALTINAI

(neseniai pasitraukę iš ok. Lietuvos)

ŠOKIAMS GROS JOE THOMAS ORKESTRAS

IR SPECIALIAI JAUNIMUI — BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS

Maistą gamina Eugenija Kezlenė

Valgių ir gėrimų bufetas visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Balių stalus iš anksto galima užsisakyti pas Živilę Jurlienę 441-7831

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženkle voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILJETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:

B. P. MacIjauskas 998-6797; 892-6415

K. Pralėika 256-5224

D. Didžballienė 925-4761

R. Bitėnas 351-7963

NEW YORK:

N. P. Baltrūlonis AX 7-0991

Visus atsilankyti kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO
RADIJA S

A. Diržys 296-7385

Ž. Jurlienė 441-7831

E. Kezlenė 296-0798

R. Kezys 769-3300; 229-9134

B.V. Labutis VI 7-5550

M. Šalinskienė 296-2244

V. Vasikauskas VI 7-1286

R. Kezys 229-9134; 769-3300